

VATIKANAS YRA PASAULIO ŽINIŲ CENTRAS.

LONDONAS, rugs. 13. — Southwark diecezijos generalis vikaras, monsig. Brown, kalbėdamas apie Papų atliekamą darbą pareiškė, jog nei vienos pasaulio valstybės valdžia neapturi kasdien tokios didelės daugybės įvairių iš viso pasaulio žinių, kaip Vatikanas.

Kuomet mes įsivaizduosime milžinišką Bažnyčios organizaciją, sakė monsig. Brown, lengvai suprasime, kokia tai daugybė svarbių ir brangių informacijų apturima Vatikane iš viso pasaulio.

Apaštų Sostas kasdien apturi daugybę diplomatinį pranešimų formaliu keliais. Bet be to, Vatikanas kasdien eina informacijos iš visų šalių nuo Vyskupų, kunigų, kongregacijų viršininkų ir privačių asmenų. Vatikanui yra žinoma, kas veikia visame margame pasaulyje. Žinoma visa politinė, socialė ir religinė situacija visuose žemės kraštuose.

Be to, kasdien pas šventąjį Tėvą ir Kardinalų Sekretorių įvyksta audiencijos. Tuo būdu apturima informacija, taip sakant, iš pirmųjų rankų. Vienos informacijos yra konfidencialės, kitos ne.

Taipat ir visokiais interviu pas Kongregacijų viršininkus ir Kardinalus gaunama dažnai labai brangių žinių.

Nei viena tad pasaulinė valdžia neturi tokios daugybės žinių apie viską, kaip Vatikanas. Delto Vatikanas skaitosi žinių ir informacijų centras pasaulyje.

KATALIKISKAS UNIVERSITETAS TURI BUT PLATESNIS LAUKAS.

WASHINGTON, rugs. 13. — Iš Europos grįžo Vyskupas Thomas J. Shahan, Katalikų Universiteto Amerikoje rektorius.

Vyskupas Shahan buvo Romoje. Tenai jis šventajam Tėvui įdėvė raportą apie savo vedamo Universiteto atliekamą darbą, pažangą ir apie visą padėtį.

Vyskupas-ректорius pažymė, jog Papa labai interesavosi Universiteto darbais ir darbo dirva.

"Ikišiol Katalikų Universitetas," sako Vyskupas-ректорius, "išimtinai tarnavo tik Amerikos katalikams. Tačiau artimoje ateityje šis mokslo įstaiga apims platesnį darbo lauką."

Ligi rugs. 13 d. Cook apskrityje automobilių nelaimėse žimet žuvo 435 žmonės.

Rugs. 17 d. išpuola S. Valtybių Konstitucijos priėmimo diena. Tai patriotinė šventė.

Ispanijos Militaristai Sukėlė Revoliuciją

BARCELONE -- ĮKURTA MILITARINĖ VALDŽIA

ARMIJOS VADAI SAKO, KAD JIE ISTIKIMI KARALIUI

BARCELONA, rugs. 14. — Čia vakar paskelbta karo padėtis. Katalonijos militaristai autoritetui paėmė savo rankosna miesto valdžią.

Čia pranešta, jog Madrido, Saragossa, Seville ir kitų miestų armijos garnizonai yra palankūs militarinei revoliucijai, kuri turi būti pripažinta įvykiu faktų.

Normalus gyvenimas Barcelonoje eina savo keliu.

Paskelbus karo padėtį, tuojau įkurta militarinė cenzūra.

Sukilę militaristai paskelbė pareiškimą, jog sukilimas svarbiausia atkreiptas prieš užsienių reikalų ministrų ir prieš ministrų pirmininką. Pažymima, jog Ispanijai nauja valdžia kuriama, kurios priešaky bus militariniai autoritetai.

Toliau sakoma, kad nauja valdžia bus ištikiama karaliui. Neturi reikalo kovot prieš sostą, bet gyvuojančią šandie vyriausybę.

Aktuali revoliucija pakilo, kuomet gen. Lossada, įsakius kapitonui-generalui Primo-Rivera, pašalino iš užimamos vietos Barcelonos gubernatorių ir šios provincijos valdžią paėmė savo rankosna.

Policija, civilinė gvardija ir kiti civiliai autoritetai, atrodo, sutinka su tomis reiki-

tomis perversmėmis. Gauta žinių, kad San Sebastian mieste militaristai areštavo užsienių reikalų ministrą Santiaga Alba.

MADRIDAS, rugs. 14. — Čia patvirtinta žinia, kad armijos, karininkai Barcelone sukilo ir paskelbė ten karo padėtį.

Kitų šalies dalių armijos garnizonai prisideda prie revoliucijos. Tik vienas karo laivynas ramiai užsilaiko.

Nauja militaristų valdžia skelbia proklamaciją paskui proklamaciją Barcelone ir Katalonijos provincijoje ta valdžia užima viešąsias įstaigas, kaip tai bankas, elektros gaminių stotis ir tt. Ištariamieji asmenys areštuojami.

Militaristai šaukia gyventojus būti patriotais ir palinkti jų pusėn.

Laukiamas ir pačiame Madride militaristų sukilimas.

Karalius specialiu traukiniu grįžo Madridan ir atlaikė su ministrais posėdį.

Ministerių kabinetas paskelbė pareiškimą, kad jis laukia, pašalinus iš užimamos vietos, kabinetas tik spėkoms verčiamis apleisiam užimamas vietas.

Kiek žinoma, kad Ispanijos armija savo čielybėje yra ištikiama šandieninei valdžiai. Tik nežinia, ar ilgam.

Pietų Europoj Kas Momentas Laukiamas Karas

ANGLIJA KARO LAIVYNU GRĄSINA ITALIJAI

PARYŽIUS, rugs. 14. — Anglijos valdžia labai nepatogiai kintanti, kad Italija atsiskaito greitai laiku apleisti Korfu salą. Premieras Mussolini kadangi pranešė, jog italai tą salą evakuos tik tuomet, kuomet Graikija išpildysianti visas Ambasadorių Tarybos išsprendimo sąlygas.

Anglija labiausia nepatenkinta, kad prem. Mussolini ignoruoja Tautų Sąjungą.

Anglijos premieras Baldwin pareiškė, kad pietinės Europos taikai grąsia pavojus, jei italai nebus išmesti iš Korfu salos.

GENEVA, rugs. 14. — T. Sąjunga pasiūlė Italijai, kad ji sutiktų su arbitracija Piume klausime. Arbitru buvo nurodomas Šveicarijos prezidentas.

Tečiaus premieras Mussolini atmetė pasiūlymą. Jis pažymėjo, kad Tautų Sąjun-

ZEMĖS PURTYMAI JAPONIJOJE KINA SILPNYN.

Mieste Tokyō dirbamos laikinos pastogės.

TOKYO, rugs. 14. — Čionai ir apylinkėse žemės drėbėjimai vis rečiau atsikartoja ir kaskart silpnėsi. Užvakar naktis praėjo be jokio žemės dundėjimo ir virpėjimo. Tad gyventojai lengviau atsiduso.

Po didžiosios katastrofos užrekoruota keli tukstančiai virpėjimų ir stiprių drėbėjimų. Tačiau nebuvo ko griauti.

Oras giedras. Tas leidžia gaminti žmonėms laikinas pastoges.

Yokohamoje padėjimas blogas. Dešimtys tukstančių žmonių gyvena parkuose susikimšę ir visokias palapines. Retkarčiais jiems pritrūksta ir maisto.

Iš griuvėsių ir iš upės žmonių lavonai rankuojami ir tukstančiais deginami tam tikrose krematorijose. Nes neturima kur jų laidoti ir nėra laiko.

Žuvusių tikras skaičius vis dar nežinomas. Apiepuomis paduodama ligi 200,000. Vienų sužeistų esą suvirš 400,000 žmonių.

NELEIDO SOCIALISTUI KALBĖTI.

SANTA ANA, Cal., rugs. 14. — Orange apskrityje žinomam socialistui Debsui buvo rengiamos prakalbos. Tačiau Amerikos Legionas neleido jam kalbėti.

BUS PARDUODAMOS ANGLYS IR DUONA.

OMAHA, Neb., rugs. 14. — Šio miesto valdyba gyventojams daro palengvinimą. Sumunicipalizuota gazo įstaigos ir vandens pristatymas. Dabar norima sumunicipalizuoti anglių ir duonos pardavimą. Gyvenimas bus pigesnis.

YOKOHAMOJE ŽUVO KUNIGAS IR 4 VIENUOLĖS.

NEW YORK, rugs. 10 (suvelinta). — Monsiornas J. Freri gavo žinią iš Japonijos, kad Yokohamos katedroj žuvo vienas katalikiškas kunigas ir keturios seserys vienuolės. Iš miesto Tokyō neturima žinių.

Šandien įvyksta registracija i Chicago vakarines mokyklas.

ga tan klausiman neturi reikalo maišytis. Tas klausimas tai nacionalis italų klaimas. Jis paliečia tik Italiją ir Jugoslaviją.

Kas link Korfu salos, tai premieras Mussolini pažymi, kad italai nenori tos salos savintis. Bet okupuos, kaip ilgai Graikija nepildys Italijos reikalavimų.

BUS MĖGINAMA SUSIEKTI SU MARSU.

TAM TINKAMIAUSIA AT- EINANČIA VASARA.

Planeta bus artčiausia Žemės.

LONDONAS, rugs. 14. — Jei norima nuo žemės paduoti bent kokius ženklus (signalus) Marsui, tai tam tikslui tinkamiausias laikas bus ateinanti vasara 1924 metais, sakė anglas astronomas Ryves.

Ateinančią vasarą Marsas prie žemės prisiartins palyginti labai arti. Tas artumelis, tai nemažiau 36 milijonų mailių. Gi šiaip kitais laikais Marsas nuo Žemės yra atsitolinęs apie 90 milijonų mailių.

Didžiai stiprus Žemės teleskopai gali apinti Marsą tašką 30 mailių diametre. Tačiau aiškiai įmatomas taškas negali būti mažesnis kaip 100 mailių aplinkui. Vienos mairos pločio ir keletos mailių ilgio linija taipat matoma nuo Žemės.

Ženklai gali būti matomi.

Jei Marsas apgyventas inteligentinėmis esybėmis ir jos turi tokius didelius spėkus instrumentus, kaip Žemėje, tad ir jos gali matyti tokius pat apėjimus Žemėje, kaip mes matome Marsą.

Mokslo žvilgsniu yra galimas daiktas pagaminti taip skaisčias šviesas, kad jos būtų matomos Marsą ir iš ten vėl Žemėje.

Tečiaus tokio didelių spėkų aparato Žemėje neturima. Šandieninių aparatų šviesa gali būti padidinta ir matoma tik mėnuly. Tuotarpu Marsas ateinančią vasarą bus 150 kartų toliau nuo Žemės, kaip Mėnulis.

Didelis aeroplanų eskadronas pakilęs aukštai už debesų gali pagaminti tečiaus dūmų srovę, kuri būtų matoma Marsą.

Jei astronomas Ryves darėtų mėginimus, tai jis pavartotų šviesą. Intelligentinės esybės Marsą, je nuomone, galėtų jai atsakyti.

Atmainos Marsą.

Ryves reikišia nuomonę, kad Marsas apgyventas. Nes jam teko jo paviršiuje pastebėti atmainų. Tai matomos kažkokios "naujos jūros," tai "nauji perkasai" ir kt.

Ryves Marsą apžvalgai tyrinėjimams pakvėntė kuone dvyliką mėnesių. Jo teleskopas pritaistas ant 8,000 pėdų aukšto kalno. Nuo tos aukštumos jam yra paranku siekti tolimiausių erdvių platybių ir įsiskaidyti į dangaus kūnus ir visą mūsų Saulės sistemą.

Studijuodamas tą planetą Ryves, kaip sakosi, susėkęs ten daug naujybių. Tai liudija, kad Marsas apgyventas.

Žinios iš Lietuvos

KIPRAS IR M. RAKAUSKAITĖ.

PALANGA. — Š. m. rugpiučio mėn. 11 dieną, Palangoje, Kurhauzo salėje, įvyko mūsų artistų dainininkų K. Petrausko ir neseniai iš Amerikos grįžusios Rakauskaitės koncertas. Buvo padainuota keliolika dainelių ir įvairių arijų lietuvių, italų, rusų ir anglų kalbomis. Abu artistai po keletą kartų buvo išskautu pakartoti, apdovanoti gausiomis aplodismentų ir gėlių buketų dovanomis ir triukšmingais "valio." Žmonių, inteligentų, buvo pilnutėlė nemaža Kurhauzo salė. Koncertui apie vienuoliktą valandą nakties pasibaigus buvo šokiai ligi 3 val. rytą. Šokių surengė Kurhauzo valdyba.

MICHALINAVAS. — Šio kaimo vardas yra šių dienų padaras.

Rusų valdžiai stantant fortus ties Kauno Slabada dalis gyventojų buvo nuo jos atskirta. Tatai ir dabar atskirti dalis gyventojų nebeorėjo dėtis prie Slabados ir prisirašė prie Raudondvario valsčiaus, sudarė naują kaimelį Michalinavą. Toks šio kaimelio vardas neturi nė geografinės, nė istorinės reikšmės. Toki vardai lietuviškiems kaimams, kaip Michalinavas, Elzbietašas, Elenavas geriau būtų duoti kitas tinkausias lietuviškas vardas. Lai kas tuo klausimu pasirūpinti "Lietuvos Atgimimo Dranginai," — ar kam kitam.

MOKSLO VARGAI.

PANEVŽIO gimnazijoje mokinasi berniukai ir mergaitės atskirai iki pietų, o po pietų mokinasi paralelių klasių mokiniai, žydukai ir kt., kur dėstoma daugumai rusų kalba. Pereitais metais gimnazijon nepriimta apie 300 lietuvių mokinių tik dėl vietos stokos, kurių daugelis norėjo įstoti į I-V klases. Laikas būtų pasirūpinti, kad nori mokslą galėtų jį įgyti. Lai kas atidaryt paraleles klases

lietuvių vaikams, kaip buvo prieš karą; o žydų vaikams nesutiku Panevėžy surasti kitas butas.

Čia pradėjo veikti Lietuvių namų savininkų, o taippat Lietuvių Pirklių Sąjungos. Pastatinojo saviesiems pirkliams pristato prekes iš pirmų rankų.

MIELIUNŲ KAIME, Šio monių valsčiuje, š. m. liepos mėnesy mirtinai susižeidė į galvą 12-13 metų vaikas.

vilnietis, tarnavęs čia prie gyvulių bandos. Kartą vakare klėty ramiai kalė vinį į kairišką šautuvo šovinio kapsulę, kurs smarkiai plyšo ir skaudžiai sužeidė. Namiškiai tik ryto metu pastebėjo vaiką gulintį kraujuose.

To pat k. ukininkai labai nusiminę, kad šį pavasarį Panevėžio apskr. Žemės Tvarkytojas, žadėjęs po Velykų atsiųsti matininką kaimui į vienkienius skirstyti, tačiau be laukiant svečio, pavėlavo su laukų darbais ir dabar labai susirupinę, nes dėl tam tikrų priežasčių p. Z. Tvarkytojas esąs nusistatęs nesiųsti matininką į Šimonių rajoną net per trejus metus....

PERKUNELIS BALADOJASI

ŠAKIAL. — Sekmadienio vakare, liepos 29 dieną šioje apylinkėje Naujienaičių kaime perkunas trenkė Polkio kluonan. Sudegė kluonas tvartai, kiaulės ir pankšiai. Dar daugiau būtų sudegę, jei ne šakių miesto ugniagesiai.

PLATINKITE "DRAUGĄ."

O R A S.

CHICAGO. — Šandien giedra ir vis šalta.

PINIGŲ KURSAS.

Lietuvos 10 litų	\$1.00
Anglijos ster. svarai	4.51
Prancijos 100 fr.	5.58
Italijos 100 lirų	4.24
Vokietijos 100 mrk.	.000003
Lenkijos 100 mark.	.0003

L
P
I
N
I
G
U
S
S
I
U
S
K
I
T
E
i
L
i
e
t
u
vą
P
e
r
D
R
A
U
G
A
Nes, "Draugas" pigiausiai siūnia ir geriausiai patarnauja. "Draugas" siūnia per didžiausias Lietuvos bankas: Ukio Banką ir Prekybos-Pramonės Banką. "Draugas" siūnia pinigus litais, ir doleriais: perlaidomis, čekiais-draftais ir telegrama. Valandos: nuo 8 ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis uždaryta.

2334 SO. OAKLEY AVE. CHICAGO, ILL.

LITUVŲ KATALIKŲ
DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Šios kasdienės laikraščio redakcija:
Redakcija..... \$4.00
Pašto biuro..... \$3.00

Už prenumeratą užsiimti tiksliai. Laikraščio kaina nuo užsakymo dienos, ne nuo laiško išėjimo. Neatpažinti laiško adresu visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pirmą kartą laiško adresu tiksliai rašyti: "Draugas" arba "Draugas" arba "Draugas" arba "Draugas".

DRAUGAS PUB. CO.

2324 South Oakley Avenue

Chicago, Illinois

Tel. Roosevelt 7791

Bukime išmintingi, ne tuščiagalviai paiko gando skleidėjai bei sekejai.

Zmonės visokių smugelinių keta bišoninkų prigauti, pameta galvą kuomet nors ir mažomis rimtoje finansinėje įstaigoje atsitinka.

Rimtas Universal State Banko visuomenei pranešimas turis parašus Illinois State Banking Departamento Kontrolierių, Chicago Bankų Susivienijimo (Chicago Clearing House Association), mūsų įžymių finansistų ir aukšto autoriteto bei įsitikėjimo asmenų, privalo kiekvienam būti užtikrintas, kūrį gyvena protu, o ne piktų ir ilgų liežuvių plepalais.

Amerikoniško biznio drausoliai kiekvieną progą gando publikos tuštybei išnaudoti. Šiam rudens sezonui jie skambiai už rekomendavę visuomenei durpinę "Coolidge" materiją. Naujojo Suv. Valstybės prezidento žmona juos mądingai įspėjo primindama Baltųjų Namų gedulą. Jeigu kaurie pirkliai prasimušę sau pakaušį biznio interesais pameta galvą, malonu pastebėti, kad "first lady of the land" galvos nenustoja. Pamoka beabėjos bus supasta.

Artisto J. Bobravičiaus koncertui rengti Komitetas, mažiausiai iš 50 asmenų dvi valandas nuosirdiai prakaitavo pakol sutvėrė mišinišką mechanizmą kūrį išjudins visą Chicago ir visus lietuvius koncertančius sukvies. Gerų pasekmių!

Ar ilgai Chicago lauks konsulo? Simtas ir vienas kandidatas kasdien snapso informacijų biurose, nuo pirmo ligi paskutinio puslapio kiekvieną laikraščio cilutę skaito, gi štai ir simtas antrasis kandidatas kūrį. Zadeikis iškyla, bet ir tas klausimo ženklais apstatytas. Reikėtų Lietuvos Vyriausybei pasigailėti mūsų "tautos didvyrių" ir greičiaus tai kasdien "b nudykmy" čilpūnų kępsnį numesti. Juk tai Tantalo kančios!

Vargonininkų Sąjunga stipriai susiorganizavo ir žada planingai paaukoti savo muzikalius gabumus meno dievui. Geriau vėliau, negu niekad. Nes paskutiniai metais muzikos ir dainos profesionalai neparodė savo sutartinos, tvėrimingos ir jų kompetencijoje esančios jėgos. Tenebuna šis pasirijimas augsine svajone. Mūsų visuomenė jų talentus viešumon išskeltus prielankiai sutiks.

EUROPOS PADANGĖ NESIBLAIVO.

Negirdėtai smarkus žemės drebėjimas Japonijoje visų akis nukreipė nuo kitų atsitikimų. Ir nepastebėti praejo apsirėiškimai, kurie jeigu nėra šiandieną lygus Japonijos žemės drebėjimui, tai visgi pranašauja apie nebetolimą Europoje suirutę ir dar didesnę.

Vokiečių markė nuopuolė iki 60 milijonų už dolerį. Bavarijoje monarchistai, Saksonijoje komunistai mėgina Vokietiją suskaldyti. Kalbama, kad Vokietija, ryt po ryt visiškai pasiduos ir ims taikintis su francužais. Francužai žada pripažinti Rusiją de jure. Francijos kaimynas Italijoje, Musolini, užėmė graikų salas Korfu ir Samos. Graikai šaukėsi T. Sąjungos pagalbos, bet neprašoma atvyko Ambasadorių Taryba ir nusprendė, kad Graikija esanti kalta. Graikija priėmė sunkią atgailą, italai iš Korfu neitraukia, ir mėgina dar pasisavinti Fiumės uostą ir miestą, kuris Jugoslavijai yra tas pats, kas lietuviams yra Klaipėda. Jugoslavija tad ginkluojasi prieš Italiją. O Italai ginkluoja prieš jugoslavus Bulgariją. Bulgarija džiaugiasi ginklų gaudama, nes nuo seno dantis galanda prieš Graikiją.

Cionai painiavų ir neapykantos grandinė jau gal užsibaigti, kad ne Klaipėdos klatsimas. Ambasadorių Taryba, ta pati, kuri nutarė, kad silpnėsi graikai turi nusileisti stipresniems Italams, toji Taryba atsiuntė Lietuvos valdžiai ultimatumą. Reikalaujama, kad silpnėsi Lietuva nusileistų Lenkijos reikalavimams ir leistų Klaipėdoje lenkamis lizdą susikurti. Kadangi prie to lizdo Klaipėdoje lenkai kitaip negali prieiti kaip tik Nemunu, tai reikalaujama iš Lietuvos, kad lenkamis būtų atviros durys per visą Lietuvą Nemunu. Ir dar, kad Lietuva užtikrintų, jog niekas neprapuls ką lenkai plukdys Nemuno keliu Klaipėdon. Kitaip sakant, atidarykite lenkamis Lietuvą, kad jie galėtų braidyti skersai ir išilgai, atiduodami jiems savo vienintelį uostą. O kada nieko jums jau nebeliks, tai visas jūsų darbas bus saugoti lenkų penų vežamus turtus. Iš Nepriklausomos ir kasdien augančios Lietuvos norima padaryti Lenkijos panaikinį sargą, kuriam lenkai galės mokėti algą, jei norės, o jei nenorės, galės ir nieko nemokėti.

Tas parėdymas Augščiausiojo Neteisybės Tribunalo Europoje turįs būti įvykintas per mėnesį. Kitaip...

Kitaip visgi galingieji Europos skriaudikai neturi drąsos pasisakyti, kad imsią tuojau ir smaugsią Lietuvą mirtinai. Jie sako, kad tuomet perduosią dalyką Tautų Sąjungai. Tai reiškia, kad kita panaši politinių spekulentių sutartinė ims dalyką svarstyti.

Mes esame tikri, kad ta nuolat didėjanti Europoje suirutė tol nemažės, kol Europos valdovai tepaisys imperialistinio įsistiprinimo ir ekonominės savinaudos.

Europa dabar valdo viena galybė. Oficialiai jos vardas Ambasadorių Taryba, gi tikrasis pavadinimas — tai brutali jėga, gobšumas. Na, o tokia galybė visus eda, ir ne mes vieni busime jai priešingi. Tad stipriau ir atsipirti. Patsai reikalas privalo sujungti mažasias tautas apsigynimo tikslais. O svarbiausia, kad dabartinė Santarvės politika rikių nežino. Šiandien skriaudžiama Graikija, Jugoslavija, Lietuva. Ryt skriaudėjai patys savo tarpe susiries. Ir jau matyti aiškiai, kad Anglija su Francija nebesutinka. Anglija bijo Francijos, įsipyko Italijai.

Už mėnesio daug vandens Nemune nutėkęs. Daug dar suirutės Europoje padaugės. Šių dienų Ambasadorių Taryba, diktuojanti Lietuvai vergiją, gali ir čėzenas subyreti ir pasidalinti į atskiras kelias karo Tarybas. Europos padangė nesiblaivo. Ir kuomet kils naujasis karas, kartu su Nemuno vandeniu nutėkęs ir jurs ir lenkų ištytusios prie Lietuvos seilės.

MUSŲ SOCIALIAI UŽDAVINIAI.

(Referatas, skaitytas kun. F. Kemšio Federacijos XIII-ame Kongrese rugpjūčio 28 d. 1923 m. Chicago, Ill.)

Penketą metų pabūvus laisviems, mums pravartu apsidairyti, kaip vystosi mūsų tautos gyvenimas ir progresas. Lai valia bus ir išsivysios atstovams nukreipti tiriantį žvilgsnį į mūsų atgimusios tautos eseną: viena iš tolo esant lengviau suimti viską ir vieną bendrą vaizdą, o kita, mes, Amerikos lietuviai, stovėdami prieš ištautėjimo pavojų, instinkto esame verčiami siekti į mūsų tautinės sielos gelmes, ten surasti naujų dvasinių vertybių ir apčiuopti mūsų ateitį naujų tvirtesnių pamatų. Vieni, broliai, iš Lietuvos pagalbos, veltui besidairytume naujo kelio. Tad prisieina tartis ir bendrai to kelio ieškoti.

Dvasinio turto revizija.

Tautos dvasios stovį geriausiai gali atvaizduoti jos siekliai ir idealai. Tad, peržiūrėkime mūsų tautinius, tikybinius ekonominius ir socialinius idealus kiek jie judina Lietuvos ir išsivijos lietuvių katalikus.

Tikybės idealai. — Apreikštų tikėjimo tiesų srityje lietuviai katalikai buvo ir tebėra stiprūs: nei Lietuvoje, nei išsivijoje nebuvo nei bandymų koki nors dogmatą kvestionuoti, nei mūsų išsivijos "nezaiezninkai", arba senkatai, atsiradimas Lietuvoje, je to praturtėjimo obalsai slopina dvasinai ir

likiai buvo tik laikinas patvirkimas atskirų žmonių ar grupių, neturintis jokių pastovumų žymių. Visa kitaip yra su pritaikoma religija su josios prakt. puse. Mes čia matome daug nenuosakumų ir netikslumų. Lietuvoje katalikų energija tikybės srityje vis labiau krypta į negatyvę vėgą, tai yra į kovą su bebelieviais gi pozityvis tikybiniis tautos auklėjimas, rodos, permaža atydos bėsuima. Tikyba dažnai panaudojama politinių partijų varžytinėms iš ko politika laimi nedangiausia, bet tikyba nemaža nukencia. Tolyv vis dauginų mūsų tarpe atsiranda katalikiškų bolševikų, poštukų ir netolerantų. Čia Amerikoje Katalikų energija vis daugiau krypta į katalikiško biznio sritį, į ivairias kolektais, parapijines, dečezines ir naciionales, ypač statymui brangius laisvų. Dvasiniai — morale puse tolyn vis labiau apleidžiama. Tikybinių idealų praktikon taikymu čia maža kas besirupina. Mus neša amerikoniško biznio banga ir čia mes tik sekame kitus.

Tautiniai idealai. — Lietuvoje — tai priėjimas prie savo etnografinių štenų, tai materialis, kultūrinis ir moralis tautos stiprėjimas. Tačiau ir šis tautinis idealas nors savo esmeje teisingas ir gražus, pastaraisiais laikais lyg emė temti. Jį temdo Lietuvoje vis auganti neapykanta prie kitatautių, arba "nezaiezninkų", tautiųjų. Fašistų atsiradimas Lietuvoje, je to praturtėjimo obalsai slopina dvasinai ir

KĄ KITI RASO.

Mūsų priešai apie mus.

Lietuvos respublika turi daug priešų. Bet atsiiausi iš jų tai lenkai. Dar neseniai lenkai Lietuvą vadino savo provincija, neatskiriama Lenkijos dalimi. Neseniai norėjo Lietuvą varu pasisavinti, dėjo pastangų tiesiog ją pulti ir užkariauti.

Neatsiekus to tikslo ir praėjusiu ju visoms "auksinėms svajonėms apie Lietuvą, lenkai šiandien emėsi biurišios propagandos. Jie tvirtina, kad Lietuvos liaudis kaip seniau, taip šiandien polinki Lenkijai. Girdi, norinti su Lenkija gyventi "santaikoj ir ramybėj". Tik "kauniškė" valdžia to nenorinti. Gi tą valdžią sudaro nežymus skaičius valdininkėlių, net pačių raudonaušiu. Ta valdžia visiems Lietuvos gyventojams ir diktuojanti savo norus.

Tokią šiandien apie Lietuvą propagandą lenkai skleidžia iš Washingtono po visą Ameriką. Ta propaganda vedama ne vien Amerikos lenkų laikraščiuose, bet ir angliškų spaudoje.

Pasak tų lenkų propagandistų išeina taip, kad Lietuvos gyventojai nori su Lenkija ne vien taikos ir pirklybos, bet ir anijos naujais "istoriniais" ryšiais.

Daugiaus pažinkime savo priešus lenkus. Pažvelgkime, ką jie apie mus rašo, kaip mus ir Lietuvos valdžią šmeižia.

Čionai paduodame vieną jų tos propagandos raštą. Tas raštas paduotas iš Washingtono. Štai jis:

"Lenkijos su Lietuva santykių suskilimas, koks pastaraisiais laikais rodos pasiekė savo aukščiausio įtempmo, nėra, matyt, taip daug pavojingas, kaip kaip tai visa pieša vokiški, bolševistiniai ir lietuviški agitatoriai.

"Yra aiškus faktas, kad lietuvių tautos visuomenė, kaip apie tai praneša Washingtono korespondentai iš pačios Lietuvos, trokšta gyventi ramybėje ir sutikime su Lenkija. Tramdytojai ir visokio piktosėjkais yra vieni agitatoriai ir lietuvių vadai. Kadangi lietuviškos valstybės valdžia yra jų rankose,

dėlto jie bando visoje tautoje savo norus įgyvendinti.

"Tie agitatoriai ir vadai Kauniškos Lietuvos gyventojų kurtymui prieš didžiausią savo draugę, lenkišką valstybę, skatinimus gauna nuo bolševistinių ir vokiškų agitatorių. Gi šie ne vien Lenkiją, bet ir pačią Lietuvą pasirenge pragaisinti. Paskui jungtis kruvon ir sakalbiauti viso pasaulio pragaisinti.

Naudinga prekyba.

"Lietuva nėra pramonės šalis. Ji turi daug reikalingų daiktų importuoti. Lenkija turi reikalingą Lietuvai medžiagą ir prekes. Lenkija tai visa Lietuvai gali paduoti labai patogiomis sąlygomis iš atžvilgio į žemą savo valiutos kursą ir pervežimo pigumą.

"Lietuvos pirkliai visuomet pirko daug lenkiškų prekių ir longvai jas pardavė. Taip yra dėlto, kad lietuviškoji liaudis pripratusi prie lenkiškų prekių, ypač prie lenkiško darbo audėklų ir avalinių. Nes tokius produktus ilgus metus vartojo. Kad lietavis pilietis neatsineša su neapykanta į Lenkiją, tai liudija kad ir naujų lenkiškais produktais. Lietuviai lenkiškus produktus labiau brangina už kitų šalių produktus. Dėlto, dar neseniai iš viso Lietuvos importo 40 nuos. buvo iš Lenkijos.

Aštrūs baumsės.

"Tuomet tai pakilo lietuviški valdininkai. Savo šalies pirkliais jie uždraudė importuoti prekes iš Lenkijos. Lietuviškas pirklys tečiaus su tuo uždraudimu prasielkavo. Jis telkė savo draugus, kad jie užsakydavo lenkiškas prekes, iš Danzigo prekės buvo siunčiamos Lietuvos su pažymėjimu, kad tai vokiškos prekės.

"Tai charakteringas faktas. Tas rodo, kad Lietuvos pirklys norėjo vesti pirklybą su Lenkija. Jis, kaip ir visi ekonomistai, tvirtino, jog Lietuvai yra didžiulį naudingą daiktas vesti su Lenkija reikalus, gyventi su ja taikioje ir ramybėje.

"Gangreit lietuviški valdininkai patyrė, kad lenkų prekės nuolat vežamos Lietuvos, paskelbė parėdymą. Pasmerkę pirklius ir gyventojus. Uždėjo aštrias baumses tiems, pas kuriuos bus rastos lenkiškos

prekės.

Neapykanta ir lenkų valdžiai.

"Reiškia tai vieną ir vieną vieną dalyką. Butent, kad lietuvių visuomenė nori gyventi taikioje ir ramybėje su Lenkija. To reikalauja interesai. Bet prorusiniai ir prosovietiniai Kanno Lietuvos valdininkai stengiasi, gyventojams primesti savo norus.

"Niekui neparemta lietuviškų valdininkų neapykanta į lenkus kuogeriausia nušviečia Lietuvos pirklybos ministerio Petrulio priekaištus. Kuomet lietuvių pirklių ir importierių delegacija protestavo prieš uždraudimą vesti pirklybą su Lenkija, Petrulis atkirto: "Aš vėlyčiau Lietuvos gyventojams vaikščioti basiems, negu leisti įsigyti lenkiškas avalines". Tame ir yra to visa svarbiausias branduolys.

Ilgai taip nebus.

"Tečiaus yra ženklų, kad lietuviški valdininkai turės pasiduoti visuomenės opiniui. Jie neatlaikys tos opinijos spaudimo ir bus priversti atšaukti uždraudimą vesti pirklybą su Lenkija.

Visų pirma tas uždraudimas yra paikas, nes jis priešingas Lietuvos gyventojų norams. Antra, nes neleidžia pirkli gerų produktų už prieinamas kainas.

"Proprusinė ir prosovietinė Lietuvos valdžia mažai turi savo šalies gyventojų palankumo. Bet jai palankios kai kurios lietuviškos organizacijos Amerikoje. Ypač žinomi žymni savo radikaliais tikslais suprantama, tai pačių lietuvių reikalas kovoti prieš savo tokius valdininkus, kurie radikalių remiami.

Neatkreipiama dėmė.

"Susisovietinę rusinai, kurie patys save vadina "ukrainais iš Galicijos", susijungę su lietuvių valdžios valdininkais ir veikia išvien. Čionai valdiškose sferose visai neatkreipiama dėmė ir tų "ukrainų" ir lietuvių keliamus protestus, kad Suv. Valstybės paskui santarvę pripažino rytinės Lenkijos sienas, jonus Vilnių ir rytinę Galiciją. "Niekas čia, suprantama, nei nepaiso į neatsakomingu raudonųjų agitatorių klikos šauksmus".

POLITIKOS RINKLAS.

Zemdirbystės Sekretorius Wallace neseniai turėjo konferenciją su žymiais žmonėmis ekonomistais, statistikais ir fermerių delegatais dėl kviečių, kornų ir kiaušinių kainų. Farmeriai vis labiau ir labiau reikalauja, kad būtų kas nors daroma jų reikalams pagerinti.

Ta konferencija ir turi tikslą nuodugnai iširti ir pranešti, kas gali būti padaryta, kas ne.

Prieš gelžkelių šopp darbininkų streiką buvo išduotas Čichagos teisėjo Wilkerson "injunction". Jo vadovautasi tuo, kad nenukentėtų per daug visuomenė.

Dabar Attorney General Daugherty išsireiškia apie tą dalyką taip kaip kad jis būtų virtęs įstatymu.

Jis išsireiškia, kad joks streikas, kuris liečia tarpvalstybinę pirklybą, negali būti vedamas šioje sulyje be bausmės tų, kurie dalyvauja.

Tokioje pramonės šakoje ne susipratimai turį būti išrišti ramiai kėlui, kad būtų ir darbininkai patenkinti ir visuomenė nenukentėtų.

Kalbama, kad tarp didžiųjų brokerių yra labai mažai teisingų žmonių; daugiausia veiksmai apgavikai.

I brokerių ganiją įsisuko varlytojai. Daug ofisų liko uždaros Amerikoje. Ypač žinomi žymni savo radikaliais tikslais suprantama, tai pačių lietuvių reikalas kovoti prieš savo tokius valdininkus, kurie radikalių remiami.

Joneli, ar jau tu ir vel eimi? paklausė maldą pertraukė motina.

Ne, važiuosiu. Mano batai kiauři, o šiandien šlapia. Gi naujų neturų. Bilkstelėjo duris ir Jonas įsėdęs į "čekerį" dingo iš akių.

Iš senutės lupų girdėjosi žodžiai: — Ganytojai, sutarsk mano Joniuką.

Praeivis (į verkenti vaiką) —

Tai ko dabar bliauji lyg verčis?

— Aš ne veršis, aš dar tik mažiukas veršikas.

"Karžygiški žygiai" Kame bepurvinant iškasas — tai aiški iliustracija Lietuvoje augančios tautinės netolerancijos. Iš antros gi pusės, užėjus kapitalizmo dvasiai ir tvarkai, daugelio tautos vadų ir darbuotojų energija krypta į siaurą egoistinę vėgą, į ieškojimą greitų ir didelių pelnų. Tautinis idealizmas nyksta. Tai žalingai atsiliepi ir visas dvasinės kurybos sritis. Čia išsivijoje mūsų tautinis idealas blaksta ir nyksta. Vakariški tautybės vyriausieji gynėjai, pirmi parduoda savo tautinius idealus už pupų bliudėlį, tai yra už karjerą, už šiltą vietą, darbininkai tų tautinių idealų atsižada, kaip tik pramoksta anglų kalbos. Jiems lengva netekti to, ko maža ir teturėjo. Čia augęs jaunimas — didelėje didžiumoje apie lietuvių tautinį idealą nieko nei negirdėjo.

Ekonominiai idealai. — Greitas praturtėjimas, nežiurint kokiais keliais ir būdais, štai tas ekonominis idealas, kurį gaivina beveik visi tiek tiek priekini prasiūsiusieji lietuviai kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje. To paskėmė — dvasinis ir moralis tautos inteligentiškos sumenkėjimas, parsišimas sparių tautos kurybai, mokslo, literatūros ir dailės srityje. Tas žymiai sulauko ir visos tautos gerbuvi kelima.

Socialiniai idealai. — Šie mūsų tautoje dar menkai tėra pažįkami. Kovos už būvį ir greitą praturtėjimo obalsai slopina dvasinai ir

puldo moraliai mūsų inteligentiją, mūsų biznierių. Nebelieka energijos, nebėra nei noro kelti ir vykinti gyvenimui Kristaus paskelbtų socialių obalsų. Liaudis didžiumoje gal ir rokšta teisingesnes socialės tvarkos, bet be rėdų neįstengia to troškimo vykinti. Ir jos žymi dalis jau pasisavinusi kapitalizmo skiepiamus stabmeldiškus obalsius.

Suglaudę į krūvą dabartinių mūsų tautos deatų peržvalgą, mes prieiname prie išvadų, kad, laisvę atgavę, mes 1) per lengvai emėme sektį ir savintis svetimus idealus ir svetimus obalsius, nepasirūpinę jima jų tinkamai įvertinti, ir 2) mes nepasirūpinome giliau įžvelgti į mūsų tautos sielos gelmes, surasti tenai pozityvių pusių ir sulig jų nustatyti mūsų tautinius sieklus ir idealus. Gal aš per daug rūpestingai surinkau juodus taškus, žyminius mūsų dvasinį vėją. Gal reikėtų ir gražiasias pušes išskaitliuoti. Jų beabėjos yra ir jų būvime — mūsų viltis. Tačiau noredami mūsų tautos progresą padenginti ir pagreitinti, o taip pat žymiau prisivieti prie visos žmonijos progresu turime surasti tų juodų taškų priežasčių ir jas pašalinti. Lai mūsų tautos dvasinis vėdas bus visiškai skaltus. Bus drąsu tada pasirodyti pasauliui bus linksma pasirinkus prakilnų pasaulinę misiją, bus Dievui maloni ir žmonijai naudinga mūsų tautinė rolė.

(Bus daugiau)

SĖJIKAS

VISUOMENĖS LĖSOMIS.

Pennsylvanijos valstybės gubernatorius sutakė anglikus su kietųjų anglių kasyklų savininkais. Anglikasiai laimėjo didesnę užmokėtinę (10 nuosimėjų). Tuo būdu išvengta streiko ir jo nebus per du metus tose kasyklose.

Kasyklų savininkai sutiko mokėti aukštesnę užmokėtinę darbininkams. Tačiau su ta sąlyga, kad jie anglims pakels kainą, maždaug vieną dolerį už vieną toną. Taigi, darbininkus geriau apmokės kasyklų savininkai, bet ne savais pinigais, tik visuomenės lėšomis.

Gubernatorius, taikindamas abi puses, gerai žinojo, kad anglikasiams užmokėtinio pakėlimas skaudžiai atsilieps ir visuomenės kišenius. Ir nors jis, kaip sakėsi, visuomenę atstovavo, tačiau jam labiau rūpėjo ne visuomenė, tik taika kasyklose.

Baigęs gubernatorius tą savo darbą šandien kreipiasi į patį Prezidentą ir šalies vyriausybę, kad būtų pasidaruota prieš kietųjų anglių branginimą.

Pigu suprasti. Gubernatorius nori nusiplauti rankas. Mėgina pasiteisinti visuomenę, kad jis nekaltas.

Gi kokią reikšmę gali turėti jo atsiliepiamas į vyriausybę? Jokios.

Žinome gerai, kad S. Valstybės kviečių perkeičius taip didelis, kad neturima kur jų dėti. Antai, Francijoje šmet labai užderėjo kviečiai. Vyriausybė tuojaus paskelbė, kad jos pastangomis bus pagauginta duona. Amerikos kviečiais fermeriai kurena kakalius. Bet čia duona neatspiginama. Taip yra dėlto, kad miltų trūstas nepapigina miltų, gi didžiulės duonos gaminto bendrovės nesiskaito su žmonių reikalavimais.

Taip yra ir su kitais dalykais ir su anglimis. Čia trūsta galingesni už vyriausybę. Vyriausybės už tai negalima kaltinti. Ji neturi priemonių tuos begalinius išnaudojimus panaikinti. Tų priemonių jai neduoda Kongresas.

Tad ateinančią žiemą ir vėliau bus galima pigiau gauti anglių. Del tos brangenybės žmonių tarpe kyla visokios ligos. Tai pačiai valstybei nesveika ir nenaudinga.

Žinotai tvirtina, kad jei teisingai būtų apsieinama, tai anglis šiandien perpus būtų pigesnis, nežiurint užmokėtinio kėlimo darbininkams.

VAIKŲ DARBAS IGNO- RUOJAMAS.

S. Valstybių vaikų darbas skaitosi nacionalė žaizda. Gal nei vienoj demokratinėje šalyje tas klausimas taip daug neapleistas, kaip čionai. Nors visose atskirose valstybėse vaikais ligi 14—16 metų įstatymais verčiami lankyti mokyklas, tačiau retai kur tie įstatymai pildomi. Kai kur 12—14 metų vaikų pilnos dirbtuvės. Kai kur fabrikantai neturi nei širdies nei sąžinės. Dvylikos ar keturiolikos metų vaikų tinkamiausia vieta yra mokykla, jei norima, kad tauta būtų sveika. Kuomet toks nepriauklis statomas darban ir užima suaugusio darbininko vietą, iš tokio ateityje negalima sulaukti nei gero piliečio, nei sveiko visuomenės nario. Iš pačios jaunatvės sunkus darbas ir dulkėta dirbtuvė pakerta jam sveikatą. Jei yra tokių tamsuolių ir apsilėdusių tėvų, kurie savo vaikus varto darban, tai tokius vaikus turi imti priežiūra ir apsaugoti pati valstybė. Bet ir pačioje valdžioje galima rasti žmonių, kuriems daugelis rūpi savi reikalai, negu tautos ir šalies gerovė.

Kadangi vaikų darbo klausimą

sima atskiros valstybės visai aiškino, tai anais metais tas klausimas pavestas aptarti Kongresui. Igi buvo ginčai už ir prieš įstatymą, kuriuo būtų galima visoj šaly lygiai nustatyti vaikų darbo normą. Pagaliaus praves tas įstatymas. Daugelis nesąžiningų fabrikantų nepasitenkino. Jie pastebėjo pavojų, kad ateity negalės išnaudoti vaikų, negalės vaikų prakaity turty krautis. Dėlto įstatymo teisėtumą padavė išspręsti Aukščiausiaj Teismui.

Ką gi tas Teismas atliko? Aukščiausias Teismas tiesiog pripažino, kad vaikų darbo įstatymas esąs priešingas šalies konstitucijai. Taigi, tas Teismas ir toliau leido fabrikantams vaikus išnaudoti.

Dėlto šiandien tas klausimas kuone visai ignoruojamas. Daugelis valstybių legislaturų atskirai tą klausimą šiemet svarstė. Bet negauta geistinių rezultatų. Vaikai dirba dirba ir išnaudojami.

Kas bus toliau — sunku pasakyti, nes jei federalis įstatymas yra priešingas konstitucijai, tai nieko gera negalima laukti.

Suv. Valstybėse pilna žmonių, kurie tiesiog visokiais niekais užsiima. Jei kai kurie fanatikai stengiasi suvaržyti asmenų gyventojų laisvę, daug geriau padarytų pasidaruodami vaikų klausimu. Bet tie veidmainiai dirba tik savo interesams. Vaikų darbo klausimas tuotarpu jiems neužtikrina aukšto pelno, didelių pajamų.

KURĮ GALI DEPORTUOTI?

Deportuoti gali ne vien tuos ateivius, kurie negavę leidimo įeiti šion šalin, bet taip pat koki laiką gyveną S. Valstybėse svetimšaliai gali būti areštuoti ir deportuoti, tas šalis, iš kur atkeliavo. Tokius svetimšalius galima padalinti į tris grupes: tie, kurie gali būti deportuoti pirmiausia trims metais atvykus šion šalin; tie, kurie gali

but deportuoti pirmiausia penkeriais metais; ir tie, kurie gali but deportuoti visuomet.

Pirmajai grupei priklauso tie, kurie į Suv. Valstybes įeina nelegaliais keliais, ty pereina šios šalies sieną slapta. Toksai gali but deportuoti tik nepraslinkus trims metams. Po trijų metų toki už tą nelegalumą negali but deportuoti. Šis įstatymas daugiausia paliečia svetimšalius jurininkus, kurie pabėgę iš laivų ir apsigyvenę S. Valstybėse, nepranešdami apie tai imigracijos autoritetams.

Čia pirm praeisiant penkeriems metams toki svetimšaliai gali but areštuojami ir deportuojami, jei jie pasirodytų šiai šaliai sunkenybe, jei jie prigulėtų tai svetimšalių rušiai, kuriai visai uždraus tas įėjimas.

Trečioji grupė.

Trečiajai grupei priguli anarchistai, kriminalistai ir užsiimę "baltąja vergija." Ties rušies svetimšaliai gali but deportuojami visuomet, neatsižvelgiant į tai, kaip ilgai jie čia gyvena.

Visųpirmą prie tos grupės priskaitomi svetimšaliai, kurie platina čia anarchiją, kurie kursto gyventojus naikinti

privatines ir visuomenės savastis, jėga griauti Suv. Valstybių valdžią arba žudyti šalies valdininkus.

Pagaliaus visi tie, kurie nubausiti kalėjimu už kriminalius darbus, atliktus pirm atvyksiant į Suv. Valstybes.

1922 fiskaliniiais metais S. Valstybių valdžia deportavo 4345 svetimšalius, prigulėjusius prie bent kurios iš minėtų grupių.

Procedura.

Deportavimui priklauso svetimšaliai areštuojami remiantis varantu, kurį išduoda Darbo departamento sekretorius. Visi areštuoti pristatomi imigracijos valdininkų ofisui, kur seka tardymai. Šiame atsitikime tie valdininkai skaitosi kaip bešaliai teisėjai. Jie tik surenka prieš ir už deportavimą įrodymus.

Kiekvienas svetimšalis gali skirtis apgynėją toki, koks jam patinka. Gali jis paduoti įrodymus, kad turi teisę gyventi Suv. Valstybėse.

Baigus tardymus, to visa pilnas raportas siunčiamas Washingtonan. Tenai sekretorius galutinai sprendžia, arba deportavimą patvirtina, arba leidžia svetimšaliui čia gyventi.

Sporto pirm., vaidinęs "Adomo" rolę.

BOXES of
10 or 20
**ZIUREK
VARDO**

HELMARIAI yra 100% Tyro Turkiško Tabako ir todėl buvo per daugelį metų išrinkti per žinovus.

HELMARS yra tos pačios kokybės šiandien kaip, kad buvo išvykio padaryti. Tas pats 100% Tyras Turkiškas Tabakas.

20 HELMARŲ kainuoja tu putį daugiau negu 20 paprastų cigarečių, vienok su kiekvienu HELMARU Jūs gausit keliolika sykių daugiau malonumo.

HELMAR yra supakuoti kiek tose skrynutėse, kas apsaugoja juos nuo susilaužymo ir susimankymo. Paprasti Cigaretai yra supakuoti į sandėlius.

ATSIMINK SKRYNUTĘ
IR VARDĄ

Anarony

Išdirbtai aukščiausios rūšies
Turkiško ir Egiptiško
Cigaretų pasaulyje.

HELMAR

LIETUVOS ŽEMĖS UKIO IR PRAMONĖS PARODA ATIDARYTA.

Visi į Parodą.

Rugs. 26 d., apie dvyliką valandą jau plaukė buriais žmonės iš miesto į Parodos kalną, vieni per naujai padarytą įėjimą Vytauto prospekto gale, kur per plačius vartus naujai supiltas takas vedė stačiai į Parodą, kiti ėjo per pernykščius vartus nuo kalno iš Vytauto ažuolyno pusės. Visi norėjo suskubti į Parodos atidarymą. Šiemet lengviau įeiti, nes du įėjimai ir penki kasos langeliai.

Iš tolo einant link Parodos matyt buvo nuo gražių paviljonų stiebų ir bokštų plėvsuojančios tautinės vėliavos, girdėti įvairių mašinų kuksėjimai, kurie tarsi kvietė visus į Parodą. Sutikau vieną kitą apsitępijusį paviljonų dažytoją su dažų kibirais kibireliais ir teptuvais, kurie tik ką pabaigė darbą grįžo namon.

Nepoila pradėjo lėkti link parodos automobiliais užsienio valstybių atstovų valdininkai, musų ir užsienio aukštieji valdininkai, ministrai, kariuomenės vadai pilnoje iškilmingoje uniformoje. Kanno miesto ir iš provincijos atvykusieji žmonės kas vežėjais, kas pėsti skubėjo Parodon.

Parodos atidarymas.

Pirmą valandą jau tik įėjus per Parodos vartus jautiesi įėjus į kaž koki re-

šio tematomą iškilmės miestą: čia nuo vartų iki centralinio paviliono abipusiai tako nustatyta garbės milicijos sargyba, o per vidurį ėjo dar vienas kitas vėliau atvažiuosiu aukštųjų svečių. Visi aukštieji Parodos atidarymo dalyviai sustoję ant pakilumos prie centralinio paviliono: čia buvo Parodos Komiteto Nariai, musų Ministeria, Užsienio Valstybių Atstovybės, Danų rašytojas Benedictsenas, Kauno Miesto Burmistras, kiti aukštieji valdininkai, korespondentai. Šale žemiau rinktinis karo orkestras ir šiaip daugybė publikos. Visi laukė Respublikos Prezidento ir Ministerio Pirminko atvykstant. Belaukiant kiek pirmiau atvyko Vyriausias Armijos Vadas, netrukus atvyko Resp. Prezidentas, su p-nia Prezidentiene, Ministeris Pirminkas ir Žemės Ukio Ministeris nuo vartų lydimi Parodos Komiteto Narių, Kauno Miesto Burmistro ir keletos kitų aukštųjų palydovų ir užėjo prie centralinio paviliono ant pakilumos. Visi reikėdami pagarba nusiėmė kepurės ir Ponas Respublikos Prezidentas A. Stulginskis trumpai prabilo į Parodos Komiteto Narius, Viešniais ir svečiais. Reikė didelio džiaugsmo, kad gali atidaryti šią Antrą Lietuvos Žemės Ukio ir Pramonės Parodą. Čia trumpai nurodė, kiek yra brangi šioj srityje privatinė iniciatyva ir visomis išgalėmis remtina, kuri tiek naudos teikia krašto kaip ekonominiams, kultūriniais, taip ir politiniams tikslams; kad tautos brendimo ir vystymo-

si trūkumai nuolat mažėja ir duoda pagrindo tikėti į šviesią tautos ateitį. Užbaigė kalbą vėl dėkodamas ne tik Parodos Komiteto nariams, bet ir visiems, kas kuo yra Parodos įrengimui prisidėjęs.

Orkestras groja Tautos Himną, publika didžioje pagarboje nurimsta.

Antras kalba Ministeris Pirminkas Galvanauskas. Jo kalba ilga.

Gerbiamas Parodos Komitete ir Gerbiameji. Valstybės politinis tikslas — vispusiškai tautą išlavinti politiniai ir ekonominiai ir kelti kiek galint aukščiau tautą doriniais bei moraliniais. Tam tikslui reikia atlikti daug sunkių pasisąstimo ir patvaros reikalingų politinių ir ekonominių arba krašto ukio darbų. Politikai sustiprinti reikia viduje turėti tvirtas administracijos aparatus, reikia turėti gerai ginkluotą kariuomenę, reikia bendros harmonijos visame krašte. Reikia garantuoti mažumoms teises, kurios suteiktos su valstybės suverenumu, su tautos interesais ir garbe.

Lietuvos, kaip nedidelės valstybės, Vyriausybei reikia eiti taikos keliu ir su didžiomis valstybėmis iškilusius konfliktus risti taikos keliu, kur tas suderinama su tautos garbe. Ji (Vyriausybė) santykiams su tomis valstybėmis, kurios myli ir užlaiko taiką. Gi Tautų Sąjungos ideja — risti ginklu iškilusius konfliktus.

Mums tenka kreipti domę į didžiojo karo ir jo pasekmių snaikintus tur-

tus; jų reikia prisigaminti ir kraštas atstatyti.

Kultūros srityje reikia prisiminti tas, kas buvo sulaukyta didžiojo karo ir politinės vergijos laikais. Nusikratę tos vergijos jungo mes turim pakilti ir įeiti, pagaliau, į kultūrinių valstybių šeimyną. Liaudies švietimas yra pirmoji sąlyga kraštui kultūrinti. Jei demokratine respublikoj liaudis bus neapšviesta, jos uždavinių nesupras, nežinos kas tai yra respublika, tai sunku bus išlaikyti demokratybę, sustiprinti valstybę ir išlaikyti suverenumą.

Mes sutinkame daug kliūčių: istorinių, politinių ir ekonominių ir moralinių. Mes šimtmečiais gyvenome politinėje vergijoje — neturėjom valstybės, bet turėjome gilaus patriotizmo, o patriotizmas yra jėga politiniam atgimimui. Bet tada meilė buvo daugiau pasyvė. Dabar jau to neužtenka, dabar reikia jau aktyvės meilės. Dabar neužtenka jau melstis prieš Tėvynės Altorių; pasyvė meilė teks pergalėti.

Ekonominė vergija taip pat kentė, nes ne mes buvom musų tėvynės šeiminkai; kiti vedė krašto reikalus musų vardu, bet ne musų naudai. Tėvynės darbininkus spandė kitur, tik ne tėvynė, įskoties pragyvenimo sąlygų.

Buvom vergai ir moraliai, buvo persekiojama tikyba ir jai išpažinti statomos visur kliūtys.

Pažvelkim dabar į šių dienų politikos, ekonomijos ir kultūros kėlimo sun-

kenybes. Mes atidarom II Žemės Ukio ir Pramonės Parodą, bet negalim pasakyti, kad tai yra visos Lietuvos Žemės Ukio ir Pramonės Paroda; čia yra ne viso krašto paroda, bet tik didžiosios dalies. Pernai minėjau, kad mes neturim išėjimo į jūrą, šiemet jau turim Klaipėdą, tik Vilniaus dar neturime, jis lenkų rankose. Didžiosios valstybės Klaipėdos klausimą laiko dar neišsprętu. Visa tauta todėl turi budėti, visi Lietuvos gyventojai turi suprasti, kad negalim Klaipėdos krašto užleisti niekam, nors su tomis didžiosiomis valstybėmis reikėtų visai nutraukti santykius (triukšmingas plojimas ir valio).

Mes turėsime politinių sunkenybių, kurios visą laiką mums kliudys, bet mums todėl reikia juo labiau tobulinti ir stiprinti valstybinį aparatą, kariuomenę ir sudaryti socialę harmoniją visam krašte. Jei to nebus — sostinės neatgausim.

Ekonominėj srityje sunkenybės greičiau pajuntamos, nes knomet kišenių paliečia, ten žmonės nesivaduoja jausmais; čia reikia turėti su kaimynėmis valstybėmis mums tinkamų ekonominių sąlygų. Valstybės reikalai turi būti aukščiau už visus kitus reikalus: už asmens, šeimos ir už partijos reikalus.

(Seka ant 4-to puslapio)

A. L. E. K. MOTERŲ SĄJUNGOS NAUJŲ NARIŲ VAJUS.

Moteryų Sąjungos IX-tame seime buvo plačiai svarstoma apie priemones kuriomis būtų galima sutelkti daugiau narių po Moterų Sąjungos vėliava. Plačiai apsvačius dalyką nutarta daryti vajų, kuris prasidės lapkričio 1 dieną ir tęsis lig balandžio 1 d., 1924 metų.

Laikė vajaus įstojimas bus sumažintas per pusę kad, davus progos visoms prisirašyti.

Šitas vajus turėtų būti vienas iš pasekmingiausių, nes yra skiriamas 3 dovanoms narėms, kurios daugiau sia narių prisirašys.

I — \$15.00, II — \$10.00 ir III — \$5.00.

Dabar visos narės turėtų su energija rengtis prie darbo ir pasidaryti organizacijos gerovei ir savo draugėms. Nėra kitos apdraudos organizacijos, kuri už tokia mažą kainą priimtų į savo globą kaip Moterų Sąjunga. Taigi visos, kurios dar nepriklausot prie tos sąjungos prie pirmiausios progos prisirašykite ir stokitės į eilę tos garbingos organizacijos.

Kuopos rengkite prakalbas vajaus metu, narės eikite per namus kalbindamos naujas narenes prie Moterų Sąjungos, naudokite įvairius budus, idant supažindintus visas katalikės moteris ir mergaites su organizacija kuri rūpinasi moterų gerove.

Labiau būtų malonu, kad šį mūsų vajų paremtų visų kolonijų klebonai, ypatingai pagelbėtų suorganizuoti Sąjungos kuopas kur lig šiol nėra. "Moterų S. remia visus darbus kurie yra veikiami Bažnyčios naudai.

Tas yra neužginčijamas "faktas", tai gali paliudyti tie klebonai, kurių kolonijose yra "Moterų Sąjungos" kuopos. Šio vajaus laiku teks pamatyti visų sąjungiečių darbštumą. Neabejoju, kad

laimesim 1,000 naujų narių. Stokime į darbą visos kaip viena; pasekmės bus geros.

Marijona Jobuaitė,

Mot. Sąj. Centro
pirmininkė.

SKAITYTOJŲ DALSAI.

MUSŲ NELAIMĖ.

Žmogui tenka pakeisti labai daug visokių nesmagumų; tai paties liga, tai liga jo moteris ar vaiko, bedarbė, atsi-randa skolų ir daug kitų rūpesčių ir nelaimių. Bet žmogus sakysiu, yra vienas iš kantriančių Dievo sutvėrimų. Jis nors šiek tiek pamur-ma buk tai kaltas už tą visą kapitalizmas, tai kalta kuni-gija, tai kaltas tas, tai tas, bet jis kentia ir nieko nedar-ro.

Bet niekados neatsina jam į galvą, kad ne kas kitas yra kaltas už šio pasaulio visus nesmagumus kaip tik netesio-giniai jį pats.

Teisybė, kad šio pasaulio surėdymas ypač kas link dar-bininko žmogaus ir darbda-wio yra labai prastas!

Bet klausiu dabar paties darbininko, kas tą prastą su-rėdymą jam pataisys;

Ar pats kapitalizmas? Man rodos ne; tas visados ieško budo kad žmogų nuskriaudus, bet nepalengvinus jam, užtat aš klausiu vėl: kas gali žmo-gui palengvinti gyvenimą?

Brangus blori ir sesuo! Niekas kitas kaip tu pats. Taip! Niekas kitas.

Atmink, kad šiame pasaulyje nėra toios tobulos įstaigos; kad atneštų tau kapitalizmo panaikinimą, įsteigimą visuo-tinos kooperacijos ir kitų nau-dingų daiktų. Tų daiktų žmo-gus susilauks tikrai pats per save ir kiekvieną iš jų turės jį pats įvykdyti.

Kol žmogus nesuprasta to, negalime tikėtis geresnių lai-kų.

Ką reikia daryti? Pirmiau-sia turime suprasti ir įsidėti savo galvas iki mirties;

kad niekas mums neatneš au-kštesnės civilizacijos kaip tik-tai pats žmogus veiksime. O ką mes galime veikti? La-bai mažai. Galime rasytis prie gerų organizacijų, skai-tyti gerus laikraščius ir t. t. Bet tas labai mažai atneš mums naudos, mažai ką mes suaugusieji jau nuveiksime kad pagerinume savo laikinę gyvenimą.

Vienų viena mūsų viltis ga-li, mūsų jaunimo ir mekur li-tur.

Bet štai mūsų didžiausia nelaimė. Mes lietuviai nesu-prantame aukštesnio mokslo reikalingumo, netik vienam, kitam, bet kiekvienam gyve-nančiam žmogui, ir kol darbi-ninkas žmogus nesistengs to igauti del savo sumų ir dukte-rų, tegu jis nesitiki jiems ge-resnės laimės negu kad jis pats turi.

Užtat, brangus lietuvi, atmink, kad ateinančių kartų generacijų visa viltis guli šia-dieną mūsų pradinės moky-klose, o po to lietuviškame aukštesniame moksle nors šiandieną da jo įgyti negali-me, bet jau pradžia yra. Pa-vyzdin šv. Kazimierą Seserų Akademija. Bet ta, tikrai del mergaičių ir da rodos ne-suteikia kolegijos mokslo. O kur del vaikų? Neturime vėl nelaimė!

Bet, ašin Dievui, rodos jau saulutė ir čia prašvinta, ar tik ne iš Westville's pusės? Dieve duok!

Aukštesnis mokslas, del vi-sų, tai mūsų išganymas.

Jurgis K.

NUMIRELIAMS NĖRA BAMYBES.

VILNIUS. — Rasos kapuo-se yra palaidota du Lietuvos armijos kareiviai, kurie Vilniuje žuvo kovodami už savo tė-vynę prieš Želigovskio "mai-štininkus." Ant jų kapo bu-vo pastatytas medinis kry-žius, kuriame buvo įtaisytos po stiklu žuvusiųjų fotografijos. Šiomis dienomis vilnie-čiai išvydo biauŗų netoleren-čios ir nekultūringumo regi-

nį: stiklas sudaužytas, nuplė-štos fotografijos sudraskytos ir jų gabalėliai išmėtyta po žeme. Tai vis mat kova su lietuvybė.

MOKYKLŲ VARGAL.

DOBYČIAI, Lydos apskr. — Šis miestelis ligi šiol neturėjo mokyklos. Dabar žmonės su-krato šioms mokykloms butinai įkurti. Lietuvišką mokyklą. Tuo reikalu jau kreiptasi į vietos valdžią ir į "Ryto" valdžią.

VALKININKAS, Trakų a. — Valkininkų miestely lenkai steigia savo mokyklą. Paskir-ta lenkišką mokytoją į tuos sodžius, kurie buvo neutralinė je juostoje. Bet vietos gy-ventojai, nežada savo vaikų leisti į tas mokyklas ir reika-lauja lietuviškų mokyklų.

DUKSAS, Braslav. apskr. — Braslavės policija buvo su-ėmusi Beržininkų mokytoją p. Ivanaukaitę ir laikė arešte Braslavėje dvi savaites. Dabar ją laiko Dūkšte ypatingoj globoj. Neleidžia jai moky-tojanti ir neleidžia niekur iš-vaziuoti. Mat ji nepripažin-ta lenkų pilietė, nors yra gi-musi Linkanėnų valsč. "Šven-čionių" apskr.

LIETUVO ŽEMĖS UKIO IR PRAMONĖS PARODA ATIDARYTA.

(Pasa nuo 3-čio pusl.) Jūs suprasit dabar, kokios svarbos turi privatinė iniciatyva, su kokiais jausmais man Vyriausybės vardu tenka Jums dėkoti už Jūsų proto ir morales jėgas, kurias padėjot rengdami šią antrąją. Lietu-vos Žemės Ukio ir Pramonės Parodą.

Pabaigus kalbėt muzika groja, valio. Trečiasis kalba Kanho Miesto Burmistras Vileišis. Kalbėtojas džiugiasi, kad Parodos įrengime nužengta toli piryn, kad pernai dar kaip šis centralinis, taip ir keli kiti pavilionai buvo ne-užbaigti, o jau šiomet ir tie užbaigti ir daug naujų pri-

statytų; kad Lietuvos provin-cija suprato parodos reikšmę, kad ypač daug gyvulių taipat ir kitų daiktų ukininkai pa-rodon atgabeno, kad jam kai-po Miesto Burmistrui kitais metais teksią gal but dar dalį ažuolyno užieisti Parodai. Pa-skutiniaus savo kalbos žod-žiais paprašė Jo Ekscelenci-ją Respublikos Prezidentą perkirpti įėjimo juostą ir at-idaryti Parodą. Čia Prezi-dntui buvo paduota ant šilki-nės auksu siutos pagalvėlės sidabro žirkės, kuriomis Pre-zidentas perkirpo tautinį tri-spavį, užtiestą ant paviliono durų, kaspiną ir įėjo į pavil-ioną — ir atidarė Parodą.

Šiometinė paroda daug didesnė, gražesnė ir turtingesnė.

Pernai metais Parodos kalne daug buvo padėta dar-bų: nulyginta kalno kupros, nuokalamai išlyginti, sutvar-kyti sukasti terasomis, pasta-tyta keliolika pavilionų, dide-lių ir mažų, bet kiti nesuskul-ta iki I Parodos užbaigti. Pati pernyktė Paroda buvo per mažai išreklamuota Lie-tuvoj ir užsieny, todėl kaip mūsų provincijos, taip ir už-sienio buvo neperdaugiausia eksponatų, o užsienio fir-moms Lietuvoj plati dirva.

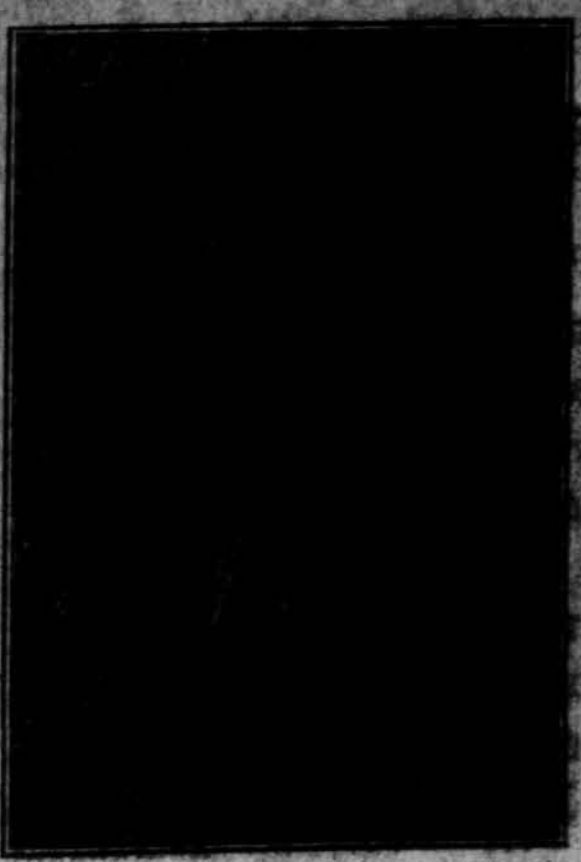
Šiomet jau kas kita. Pa-vilionai visi užbaigti, dar ki-ta tiek pristatyta naujų, sti-lingų, gražių, savotiškų. Ek-sponatų daugiau kaip dvigu-bai, negu pernai ypač gyvu-lių: buliukų, veršių, jautių, karvių, kiaulių, paukščių. O tik akys užmato, visos pernai laisvos pievukės šiomet įvai-riomis mašinomis apstatytos, vos praeit gali pro tarpus.

Kiekvienas inteligentas, mo-kytojas, kunigas, valdininkas, ukininkas, amatninkas, kad ir iš toliausios provincijos kampo turi šią parodą aplan-kyti, jei supranta arba kitas bent dedasi suprantas valsty-binius ir ekonominius kulturi-nius krašto reikalus. Ypač mūsų ukininkams, kurie did-žiausią Lietuvos gyventojų nuosimtį sudaro, ši paroda

daug labai daug naudos duoti gali. Po Parodos kiekvie-nas ukininkas ima kitaip galvoti dėl žemės dirbimo, dėl jos našumo pagerinimo, dėl jos išdirbimo budo ir galimo iš ukio didelio pelno padaryti sau ir valstybei. Pramoni-ninkui ir prekybininkui vėl gi atsidaro akys, pasididina reg-ratis išdirbimo, naujų išdirbi-nių, prekių ir pelno.

Paroda graži, didelė, verta kuoskaithingiausio piliečių la-nkymo. Visas Parodos kal-nas pavirto į savotišką mies-tą. Vieta labai puiki: visas Kauno miestas ir Aleksotas nuo jos matyt. Tik permaža vieno restorano: publika ke-mšasi ir nesutelpa. Kitais metais kitas restoranas reikė-tų įtaisyti ant žemutinės aikš-telės prieš Birutės paviliona, tada gal aptarnautų visus la-nkytojus, dabar gi negali pri-sigrusti. Taipat kitų metų uždavins — išgristi visi svarbieji, didieji Parodos ke-liai ir išlyginti aikštelės prieš gyvulių parodą. Viskas ge-

VIKTORAS ALAUNIS.

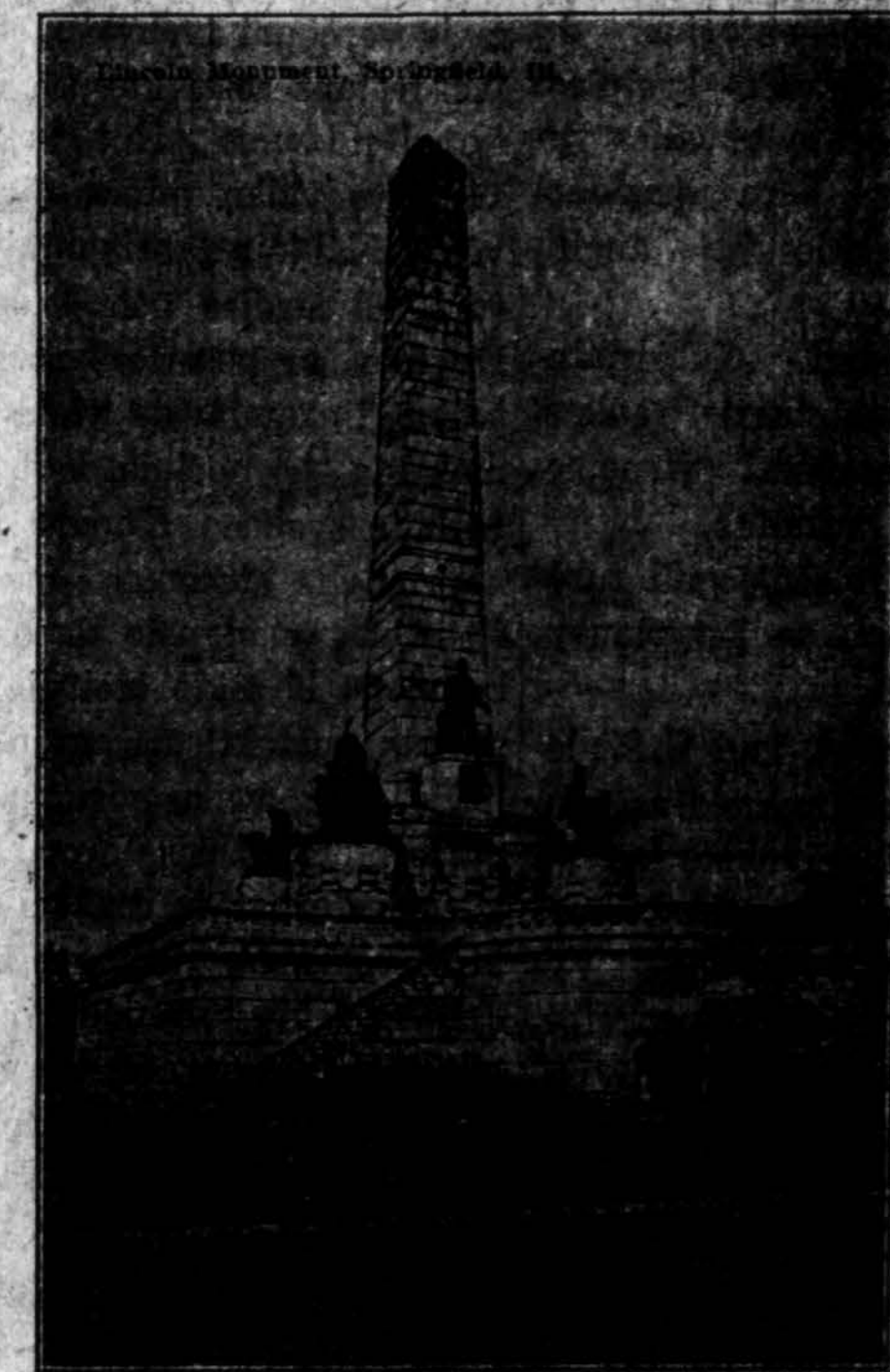

atlikęs I-mo policisto rolę.

rai parodoje, tik kitų metų parodomis reikia galutinai su-tvarkyti takus, tiltelius per griovius, papuošti vedamąjį naująjį taką iš Vytauto pros-pekto, tada mūsų parodai tik-rai pavydės užsienis. Ypač puošia parodos vietą kalnas ir puikus ažuolai.

[Lietuva].

LINCOLN MONUMENT, SPRINGFIELD, ILL.

Čia L. Vyčių XI-jo Semo dalyviai, dalyvaujant mies-to majorui ir Lietuvos atstovui V. Čarneckui, iškilmingai padėjo vainiką.

KAIP MAISTA VIDURIAL MALA (VIRŠKINA).

(Tas)

Širdis. Kraujas.

Pracitą sykį aš smulkiai pasakojau jums, kaip mes maitinamės, kaip dirba mūsų maisto virškinamieji organai, kaip jie mūsų maistą paverčia krauju. Šian-die aš noriu papasakoti jums apie tą kraują ir jo buveinę — mūsų širdį.

Kame jumyse yra širdis, kame ji pla-sta? Mūsų širdis yra labai nuostabus daiktas. Tai yra raumeninis maišelis arba mėsinis indelis, kuris nuolat traukosi. Kiekvieną sykį, kai jūs jaučiate, kad širdis plaka, ji išsiplečia ir vėl susitraukia, ir taip 72 sykių per minutę. Kodėl taip yra? Imkime guminį sviėd-inį, iš kurio išėjo visas oras, nes yra pradurtas, ir idėkime jį vandenin. Svie-dinys prieš vandens. Bet jei aš jį su-spausiu, tai vanduo išbėgs. (Tai mato-te: širdis yra buveinė, arba, geriau pa-sakius, tikrai stotis kraujui, delto, kad širdis kraujo visai neužlaiko, bet uoliai jį varo vaikščioti įvairiomis kryptimis. Kai širdis susitraukia, tai jį kraują iš-varo iš savęs į gyslas (arterijas), t. y. laibus vamzdelius, kurie jungiasi su šir-dimi. Ir kam tai? "Loisikė, kėlio-nėn" — sako širdis — "ir išspioškite po kūną suvirškintą maistą, kad iš jo darytųsi nauja mėsa, nauji kaulai, nau-jos gyslos ir tt." O kai širdis išsiple-

čia, tai jį atbėga kito kraujo. Šis krau-jas grįžo jau iš kelionės po žmogaus kūną, pakeliui atidavęs kam reikėjo visą reikalingą medžiagą ir pasiėmęs įvairių nebereikalingų (atmatų). Mūsų širdis tam tikra sionele yra perskirta į dvi kamaraites. Prieš kiekvieną kamarukę yra dar po mažą priemenukę. Taipat yra ir durys — klapanėliai. Iš dašinės kamarėlės išeina kraujas, nešinas dau-gybę reikalingos medžiagos, dešinėn gi — grįšta su atmatomis. Bet jūs žinote, kad purvinomis kojomis ir kambarį nei-nama. Reikia pirmą kojos nusivalyti ir paskui žengti per slenkstį. Taip ir čia: atmatos (anglirukė) iškvėpuoja-mos plaūčiais laukan ir įkvėpuojama gryno oro. Tada kraujas pasidaro tin-kamas vėl kelti vėl — ir širdis jį loidžia su nauja reikalinga kūnui med-žiaga. Tą kraują įleidinėjimą ir išlei-dinėjimą mes vadiname kraujo apytaka.

Bet kas yra kraujas? Jei aš nuvar-vinsiu aslon lašą vandens ir jo nenu-šluostysiu, tai po nakties ar aš jį rasiu toje vietoje? Ne. Kodėl? Vanduo iš-garuoja. Bet jei nukrįstų aslon lašas kraujo, ar jis pasiliktu toje vietoje? Taip, bet raudono lašo vietoje būtų tik rusva dėmė. Reikia kraujas neišgara-vi, jo kakt kas liko. Mūsų kraujas su-sidėda iš — kraujo vandens (skystos tarpulastinės kraujo medžiagos ir kraujo plazmos) ir daugybės mažų kraujo lastelių (akelių) arba kraujo rutuliukų.

Tie rutuliukai nevienodi: vieni balti, kiti raudoni, ir visi jie turi savo darbą.

Pakalbėsimė pirmą apie raudono-sius rutuliukus. Juose randasi jau pri-rengtas (suvirškintas) maistas, tyras o-ras. Ar ne nuostabu? Bet gerasis Viešpats yra davęs mums plančius, per kuriuos, lyg per kokias pompas, eina į mūsų kūną ir į raudonos kraujo rutuli-ukus tyras oras (degunis). Bet per tuos pačius plančius išeina laukan, iškvėpuojamas jau sugadintas oras (anglirukė-tė). Taigi mūsų kraujas, prisikroves į-vairių gerbiųjų išbėgioja iš širdies gys-lomis po visas mūsų kūno dalis. Jei jūs įsidursite kakty — pasirodys kraujas, į-sidursite koją — ir iš ten išeis kraujas, taipat ir visi vidans organai turi savas kraujo nešiojamas gyslas. Tos gyslos yra minkšti liauni vamzdeliai, kuriuos ir teka kraujas; raudonieji gi rutuliukai prasisunkia per gyslų sienelės ir patie-kia raumenų nišoms išstipintą maistą, tyrą orą (degunį) — ir štai iš to mai-sito, iš to degunio gerasis Dievas da-ro naują mėsa, naujus kaulus ir tt.

Kam mums reikalingas šviežias oras? Kai lauke šalta, mes norime, kad kam-baryje būtų šilta. Kaip tai padaryti? Reikia pakurti krosnį. Jei mes pri-krasime krosnin malkų, pakursime kro-snį ir uždarysime duris ir juškas, ar bus šilumos? Ne. Kodėl? Nes malkos be oro, be traukimo negali degti. Panašiai ir kraujo rutuliukams, be išstipinto

maisto, yra reikalinga dar ir oro, kad iš jų galėtų darytis kas kita — mėsa, kaulai ir tt.

Kam aš tai jums pasakojau? Jūs, tur būt, ne kartą esate matę vaikų iš-balusiais veidais. Tie vargšai yra ma-žakraujai ir jiems, tur būt, dažnai skau-sta galva. Tai žmonės paprastai ir sa-ko: tam vaikui reikia, duoti kasdien ge-ro vyno, tada jo kraujas pasitaisys. Se-nai, kai dar nebuvo blaivybės (susitūrė-jimo) mokslo, taip kartais pašnekėdavo ir gydytojai. Bet paklausykime, ką sa-ko mokslas ir ar teisybė, kad alkoholis mūsų kraujui esąs geras drangas?

Kai mes išgeriame degtinės ar vy-no, tai alkoholis labai greit nusidangina į kraują. Mes tuojau tai pajuntame, nes mums bematai pasidaro šilta. Ka-gi alkoholis ten veikia? Vien tik tai blo-ga daro. Jis išsikverbia, į raudonuosius kraujo rutuliukus, kuriuose esti išstipu-si baltymų medžiaga, ir tą medžiagą su-kietina. Pilvan grįžti toji medžiaga, kad vėl pasirodytu minkšta, jau nebe-gali. Geros, tvirtos mėsos iš jos pasida-ryti taipat nebegali. Tai kraujas nune-ša tą medžiagą į tam tikrą vietą, kame iš jos darosi riebalai. Jūs pasakysite: tai gerai, reikia, tas žmogus bus svei-kas ir riebus. Teisybė, nuo alaus žmo-nės greit storėja, bet tokie storuliai, geriau pasakius — riebus žmonės yra visai nesveiki ir darbu netinkami. Tvi-rtos raumenų mėsos vietoje jiems užau-

ga taukai, tai kur gi jiems, pavyzdžiui, pakilnoti sunkus kūjis ar kitvis? Jų rankos labai greit pavargsta. Stiprus žmonės turi tvirtus raumenis, bet neturi taukų. Nutukusių gi žmonių ir kojos blogai veikia: jie, kiek pavaiščioje, tuoj uždūsta.

Esame kalbėję, kad kraujas turi raudoną ir baltų rutuliukų, ir ligi šiol šnekėjome tik apie raudonuosius. Da-bar pašnekėsimė apie baltus kraujo ru-tuliukus. Kas jie yra tie baltieji krau-jo rutuliukai? Tai yra, tarytum, kokie kareiviai arba, geriau, sargybiniai. Mat, į mūsų kraują neprivalo įeiti niekas daugiau, kaip tik išstipintas maistas ir tyras oras. Tai mūsų sargybinių parei-ga yra žiūrėti, kad nieko nereikalingo neįleisus į kraują. Pavyzdžiui, jei į pirštą įlindo rakstis, tai jį yra jau prie-sininkas, įsibrovusi į mūsų kraują. Jei jūs ką droždami netikėtai išspiausite pirštą ir ton žaizdon pateks koks žvirg-delis, tai taipat bus jau priešininkas, į-sibrovusi į mūsų kraują. Bet taip at-sitikus, mūsų sargybiniai, ty, baltieji kraujo rutuliukai kaip bematai pribūva

priešininko įsibrovimo vietoj: pareina pro gyslų sienelės, apsupa rakstį ar dul-kę, pradeda pudyti ir išstumia išspan-džia rakstį ar žvirgdelį. Jei jie to ne-darytu, tai priešininkas, patekęs į krau-ją, galėtų jį užteršti, ir žmogus numir-tų del kraujo užteršimo.

(Tas seka).

LIETUVIAI AMERIKOJE.

CICERO, ILL. ŽINELĖS.

Senmergės sapnas.

Girdžiu laisvą žemės drebėjimą. Siurpuliai perėjo per visą mano kūną. Baisu pasidare. Jau manau žūsim visi, kaip Japonijoje. Bet ačiū Dievui ne. Būdas vis kas kart arčiau ir arčiau prie mano ausų artinasi. Ir čia tuoj išvydau neapsakomą daugybę automobilių, trokų ir visokių ratų ratelių važiuojant pro šalį mano namų.

Čia minios didžiausios susijusios šaligatviais lydzia juos. Prisigraudau ir aš arčiau prie jų. Žiūriu kad kiekvienam automobiliuje sėdi gražūs karaliai ir vistiek juokiasi ir juokiasi į mane žiūrėdami. Ant šonų jų automobilių, dideliomis auksinėmis raidėmis išrašyti šie žodžiai: "Welcome to Sv. Antano par. bazarą". Tik gaila, kad tie karaliai nesustojo nei ant valandėlės prie manęs.

Senmergė.

Dr. Marya Dowiat-Sass
1707 W. 47-th St.
Valandos nuo 8 iki 12 dienos, nuo 8 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave.
Telef. Lafayette 4148

Dr. Maurice Kahn
Gydytojas ir Chirurgas
4631 S. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994

Valandos:
Nuo 10 iki 12 piet.
Nuo 2 iki 3 po piet.
Nuo 7 iki 9 vakare.
Nedėl. nuo 10 iki 12 piet.

Reid. tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9693
Dr. A. A. ROTH
MURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Motorikų, Vyrų ir Vaikų ir visų chronikinių ligų.
Ofisai: 3333 S. Halsted St.
Val.: 10-11 ryto; 8-9 po piet.; 7-8 vak. Ned. 10-11 d. Res. 1139 Independence Blvd Chicago.

DR. CHARLES SEGAL
Paskolė savo ofisą po adresu 4129 SO. ASHLAND AVENUE
SPECIJALISTAS
Dėm. Motorų ir Vyrų Ligų
Val.: ryto nuo 10 - 12; nuo 2-4 po pietų; nuo 7-8:30 vakare.
Nedėliomis: 10 iki 12.
Telefonas Drexel 3556

Telefonas Seely 7439
Dr. I. M. Feinberg
Gydo specialiai visokias vyrų ir moterų lytiškas ligas.
2401 Madison Street
Kamp. Western Ave. - Chicago
Valandos: 2-4 po pietų 7-8 vak.

Dr. A. Račkus
IŠVAŽIAVO
I
Kolorado ir Hawaii
Salas
Sugrįž
Rugsėjo 20 d. 1923

Naujas darbuotojas.

Jau bus dvi savaitės kaip turime naują vargoninką p. Antaną Stulgą. Praeitą sekmdienį naujam vargonininkui prisiejo vargonuoti ant mažųjų vargonų, kadangi didieji vargonai yra taisomi.

Taipgi yra malonu girdėti kad p. A. Stulgą praeitą vyčių susirinkime išreiškė norą prigulėti prie Vyčių 14 kuopos, žadėjo nemažai pasidaruoti tarpe jaunimo.

Vytis.

Steigs Headquarters.

Ciceroje senbernių skaičius nuolat didėja. Nekurie išgirdę apie senbernių klubą persikėlė gyventi į Cicero. Šu prantama, kur vienybė, ten ir galybė.

Štai ant 49 Ct. Senbernių Headquarters organizuojasi, tik bėda kad valdybą nesugeba išrinkti, turbūt prisiejo senbernių generališkojo štabo šauktis kad pagelbėtų išrinkti valdybą.

Senbernis.

ŽINIOS IŠ DETROITO.

Parapijos piknikas.

Rugsėjo 2 d. Sv. Jurgio parapijos piknikas labai puikiai nusisekė: gryno pelno liks virš \$600, dėka klebono kun. Čižausko ir komiteto, kurie dėjo visas pastangas kad tinkamai prirengus. Taipgi ačiū biznieriams, kurie aukavo piknikui ir, tiems kurie atsilankė ir gausiai parėmė, ypač pp. Ambrazas ir M. Maiga, kurie virš šimtinos praleido piknike vaisingai visus.

Sutuoktuvės.

Rugs. 2 d. kleb. kun. J. Čižauskas surišo moterystės ryšius p. Mykolą Kerbelį su p-le Liudvika Matulaitė. Jaunavedžiai pasiviesėje Detrote išvažiavo į Niagara Falls iš ten važiuos į Rochester ir grįš prie savo užsiėmimo į Amsterdam, N. Y.

Vyčių susirinkimas.
Rugs. 5 d. L. Vyčių 79 kp. atsiuvo mėnesinis susirinkimas. Delegatas iš Vyčių Seimo subd. M. F. Daunantas, p-le D. Gustaitė ir p. J. Gustaitis išdavė raportus iš ko kuopos likosi pilnai patenkinta. Kalbėta apie pikniką kuris atsi-bus rugs. 16 d. p. Abūalos sode. Piknikas bus nepaprastai, nes vytes rengia ir jos visą darbą bei žaidimus piknike ves. Kas atvažiuos tas galės pasigerėti ką mūsų vytes prirengs.

Siame susirinkime dalyvavo svečias p. M. Kerbelis kuris

Telefonas Boulevard 1939
Dr. S. A. Brenza
4609 So. Ashland Avenue
Chicago, Ill.
Val.: 9 ryto iki 12 piet. 1 po piet. iki 4 po piet. 4:30 vak. iki 8:30 vak.

Dr. Makaras
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
Už Chicago greičiausiai ir arčiausiai pasiekiamas sekandienis kolonijoms: Indiana Harbor, East Chicago, Hammond, Gary, Harvey, Steger, ir Joliet. Todėl visokiais reikalais kreipkitės:
1444 WESTWORTH AVE. CHICAGO HEIGHTS, ILL. Tel. 404
Kotvorzo vakarais: 10:45 S. State St. Roseland, Tel. 349.

kelela žodžių pritarė.

Išvažiavo į mokyklą.

Vyčių veikėja p-le D. Gustaitė noredama daugiaus pasidaruoti dėl lietuvių išvažiavo į St. Joseph College Adrian, Mich. Studijuos muziką ir literatūrą. Geriausios laimės atsiekti prakilny tikslą.

Vytis.

WESTVILLE, ILL.

Iš Vyčių darbuotojų.

Rugs. 10 d. buvo sušauktas specialis L. Vyčių sus-nas. Tikslu idant sukursčius ir paskatinus jaunimą prie darbo, susirinko gan didis skaičius narių ir jei visados taip lankysis, tai bus galima daug kas nuveikti.

Praėjus vasaros karščiams, gana smautis, laikas griežti už darbo. Štai jau ir pradėta mokyti operetė "Katriutės Gintarai" po vadovystės gerb. varg. J. Kudirkos. Vietiniai Vyčiai (tės) didžiuojasi turėdami pastarąjį už vadą, nes jis supranta jaunimą ir su visa širdimi atsidavęs jam. Gaila kad nevisi atjaunčia ir nepadedą tą ratą sukt. Laikui bėgant susipras. Duok Dieve!

Kuopa skaito į 60 narių; ant šio sus-mo pasižadėjo beveik visi, prarasyti po naują nari. Kad visos kuopos imtų tokį pavyzdį, tai būtų didi parama visai organizacijai.

Kadangi žmonės visados geriausi Vyčių veikalais, tai pa-baigoj kito mėnesio gaus progą pamatyti vieną iš puikiausių operetė. Diena ir vieta bus paskelbta vėliau.

Piknikas.

Sekm. Rugs. 16 d. Mot. Rož. drang., rengia pikniką, pelnas bus skiriamas naudingam tikslui. Tad Westvilliečiai, nesikiriant nei vieno, marš į Sv. Pet. ir Pov. par. daržą. Bus šokiai ir kiti žaidimai.

Sveiksta.

Viena iš veikliausių moterų veikėjų, visuose žymiuose darbuose p-nia M. Mičudienė buvo pavojingai susirgus ir operacija buvo padaryta, bet ačiū Dievui jau sveiksta. Turime vilti kad ir vėl darbuosis kaip ir pirma. Greito pasitaisymo ypač jai linki.

Ernesta.

KINGSTON, PA.

Mirė mūsų motina.

Rugsėjo 5 d., vakarop, mirė mūsų motinėle palikdama savo vaikėlus Joną ir Kazimierą Kučinskus čion Amerikoje ir Elzbieta, Katriną ir Jieva, jau ištekusias, Lietuvoje.

Vėlionė turėjo maždaug apie 90 metų amžiaus. Amerikoje išgyveno 18 metų. Prigulėjo prie keleto draugijų. Buvo maldinga, kasdien budavo eina šv. mišių išsiklausyti.

Už vėlionės dušią atlaikytą gedulingos pamaldos ir rugs. 8 d. palaidota ant Pamelės Švenčiausios kapinių.

Nuliūdęs sumus
Kaz. Kučinskas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAS

Trimi - Tamistos žinutės apie Waukegano padangę negalėjom įdėti - apgailestaujam. Mat truputį ankščiau apie tą pat dalyką buvo gauta nuo kito Tamistų kolonijos korespondento. Visgi ačiū - lauksime daugiaus.

ST. LOUIS, MO.

Vakarelis.

Rugsėjo 9 d. įvyko trumpas, bet gražus vakarelis. Žmonių susirinko nemažai. Kun. Česno atidarydamas vakarelių paaiškinimo programą įtarpą kuris susidėjo iš sekančių dalių:

1) Vieno veiksmo veikalelis, "Sujungtos Sielos". 2) Eilės, per Zofija Mockevičiūtę. 3) Kalbėjo moks. J. Zabulionis apie lietuvių kalbą ir mokslą. 4) Žydo monologas, "Visi pirma", kurį atliko Juoz. Batkevičius. 5) Mažų mergaičių choras dainavo "Girioje Kiskis Beginėjo", "Pavasario Dienos", ir Lietuvos himną. Potam gerb. kleb. padėjo gerb. Zabulionui už prirengimą to vakarelio parap. nau-dai, tarė ačiū taipgi vaidy-lois kurie gerai pasirodė ir visiems atsilankusiems.

Nepaprastas vakarelis.
Kitą sekmadienį kaip girdė-tis tai įvyks puikys ir nepaprastas vakarelis. Koks bus tas vakarelis tai aš pats nežinau - bet bus nepaprastas pagal rengė-jo. Laukiame!

Kolonijos reporteris.

AUGAME IR MES.

Philadelphia, Pa. - Čionyk-čiai lietuviai katalikai yra žymiai paaugeję ne tik skai-čium, bet ir dvasia. Turi gra-žią Sv. Jurgio bažnyčią, ku-rioje klebonauja gerb. kun. Ig. Zimblys. Jo trisau ir para-pijoni duosnumu nupirkta na-mas Seserims. Yra svetainė, mokykla kurioje šiais metais lanko į 300 vaikų. Beto įrengta bažnyčioje nauji var-gonai.

Vaiknečius moko Seserys Pranciškietės iš Pittsburgho.

Iš visako matyt, kad ir mes augame.

Parapijonas.

LIETUVIAI ADVOKATAI
A. A. Slakis
ADVOKATAS
Ofisai Vidurmiestyje
CHICAGO TEMPLE BUILDING
77 West Washington Street
Room 1726 Tel. Dearborn 9257
Namu Tel. Hyde Park 3293

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
Vidurmiestyje Ofisai
Room 1726 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
OFISAS CICERO
1314 So. Cicero Avenue,
Pannedelio, seredo ir Pėtėtydės vak.
Tel. Cicero 6048

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisai Dėdmiestyje
29 South La Salle Street
Kambaras 520
Telefonas Central 6390
Vakarais 3223 S. Halsted St.
Telefonas: Yards 4641

J. P. WAITCHES
Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
Dien.: R. 514-516-127 N. Dear-born Str. Tel. Randolph 5284
Vakarais: 10725 S. Wabash St. Roseland Tel. Pullman 6577

S. W. BANES
ADVOKATAS
79 W. Monroe Street
Room 904 - Tel. Randolph 2600
Val.: Nuo 2 ryto iki 6 po pietų
Vakarais: 3203 So. Halsted St. Tel. Yards 1045 Chicago.

A. Michniewicz-Vidikiene
AKUŠERKA
101 S. Halsted St.
Kampus 31 gatvė
Phone Yards 1119
Vienas ofis su Dr. J. F. Van Baling.
Sipinukas pa-tarnavimas prie gimdym. Vieni po patarimai dykt.
Valandos: nuo 7 ryto, iki 12, nuo 6 iki 9 val. vakare.

LIETUVOS UKIO BANKAS
Kapitalas 15,000,000. Litų.
Turtas ir atsakomybė 30,000,000 Litų.
Didžiausias ir tvirčiausias bankas Lietuvoje. Turi sa-vo skyrius kiekviename Lietuvos miestelyje ir greičiau-siai apmoka amerikiečių portaldas. Už idėtus pinigus moka geriausius nuosimetus. Pasidėjus metams ar ilges-niam laikui 8%, pasidėjus pusei metų 6%, ant parei-kalavimo 4%.
Lietuviai amerikiečiai! dėkite savo pinigus į šį tvirtą ir saugų banką, tai darydami, turėsite didelę naudą sau ir savo tėvynei padėsite ekonominiai pakilti. BANKAS ISMOKĖS AMERIKOS DOLERIUS.
Lietuvos Ukio Bankas, 31 Laisvės aleja, Kaunas, Lithuania.

METINIS RAPORTAS

Sv. Antano Lietuvių Parap.
BUDAVOJIMO PASKOLOŠ BENDROVES
Cicero, Illinois.

[Korporuoti Sausio 6 d. 1922 m.
Pirma Serija išleido Liepos 2 d. 1922 m.
Charteris gauta Spalio (Oct.) 6 d. 1922
Pradėjome Paskolą Spalio Mėn. 1922 M.
Metai Užsibaigia Birželio 30 d. 1923.
Iplaukimai ir išėjimai nuo lipos 2 d. 1922 m. iki Birželio 30 d. 1923 m.

ĮEJIMAI.	TURTAS.
Padotų 20,913.75	Paskola ant na- mų 20,300.00
Nuosimėjų 362.75	— ant knygų 390.00
Commission 168.00	Nuosimėjų ir com. 589.00
Istojiųjų 370.75	Padot. nedamokėta 426.75
Už knygytes 26.90	Insurance 25.00
Paskolos atmokėta 300.00	Rakandai (furnit.) 81.00
Depozitų 7,520.00	Bankoj 2,114.79
	Total \$23,926.54
29,662.15	

APYVARTA	ISDAVIMAI.
Reguliarių padot- kų 11,836.50	Paskolinta ant Real Estate nuosavy- bių 20,600.00
Padotų permokė- ta 6,593.00	— ant knygų 390.00
Padotų nedamok. 426.75	Ištrauktų išmok. 2,911.00
Commission 205.00	Insurance 25.00
Depozitų 4,200.00	Depozitų atmokė- ta 3,320.00
Išmokėta nuos. 5.00	Nuosimėjų 5.00
Pelno dalinimo 655.56	Abelių išlaidų 105.36
Pelno nedalinimo 4.73	Algos 110.00
	Furniture (rakan- dai) 81.00
Total 23,926.54	Bankoj 2,114.79
Lig šiai dienai veikiančių sėrų 1,394	
Lig šiai dienai veikiančių knygų 137	

Liepos 10 d. Sv. Antano par. svetainėje išrinkta valdyba šiemis metais:

Pirmininkas - Joseph Stankevičia
Pirmininko pagalb. - Petras Rašinskas
Raštininkas - Felix Strelčiūnas
Rašt. pagalb. - Antanas Bisiš
Rašt. pagalb. - Adomas Stulginskas
Kasiterius - Joseph Mockus
Kolektorius - John Jundius
Prie knygų - John Mikolainis
Sargas - Stanislovas Bukauskas.
Notaras ir advokatas nukirta jaunais tautietis tik
ką užbaigęs augstesnius mokslus A. E. Stasulani. Di-
rektoriatui apžiūrėti mėsavybės - Petras Rašinskas, An-
tanis Bisiš, Adomas Stulginskas, John Jundius, John
Mikolainis, Stanislovas Bukauskas, peržiūrėtojai kny-
gų - W. Stankevičia, W. Bukauskas, Leonas Glozeris.

Išmokėjim: A. Skyrius išmoka 3 metus, 3 mėn.
B - 6 metus, 2 mėn.
C - Skyrius 11 metų 10 mėn.
D - Sk. 75 dol. užsimoka iš kalno.
4 metus 9 mėnesius užmoka \$25.00.

Užbaigiant šerinkimą, mes sutikome jų pasitike-
jimą ir jų nebusite apvilti, mūsų knygos visados atda-
ros ir jei kam nors netiktu, klauskite mus ir mes vis-
ką išaiškinsime.

Pinigus skoliname pagal šios dienos vertę 40%. Da-
lyvaujame su Cicero State Banku ir jos čekes išmok
pinigai jų sumokėti tiesiog eina į Banką. Kasierius
nelaiko prie savęs nei vieno cento.

Mitingai reguliariai laikomi kiekvieno ponedėlio va-
karo, Sv. Antano mokyklos 8 kambarėje. Pradžia 7:30.
Mokėdami, žiūrėkit, kad pinigai būtų idėti į savo
knygute. Dviejų pinigai yra sulaukyti, idėję svetimon
knygon ir ligšiol dar natsinauke kieno jie yra.

As manau, kad šimet visi šios parapijos katalikai
taps Sv. Antano Liet. Par. Bud. Paskolos šerinkais.
Šiandie kasoje pinigų yra \$6,792.49.
Su pagarba, Rašt. Felix Strelčiūnas, 1418 S. 48
Avenue, Cicero, Ill.

AR ŽINAI KAD
Prancūzų ir Lenkų valdžia
pasiautė Tautų Lygos Sekre-
toriumi tekstą politiškos sutar-
ties tarpe jų, kuri buvo jų tar-
pe padaryta Vasario 15, 1921,
bet nebūvo skelbiama užtat
kad labai daug neužsigandė-
jimo buvo tame klausime iš-
reikšta. Ar žinai kad kur kas

smagiau jausiesi rukydamas
100% grynai Turkiška cigare-
ta tai yra Helmar? (Aprg.)

**PATOGI IR TRUMPA
KELIONĖ Į LIETUVĄ**
Kojauk augiai
ant smagūs S. V. val-
dies laivų, kada va-
žiuos į Lietuvą arba
pastraik giminei die-
niui. Piekimas du
kartu savaitėje. Sma-
gi greita kelionė, pu-
iki ir buvnie valgi-
giai - ruošti kam-
bariai - paranku-
mai vieni - sočia-
ios svetainė - tas
ka sausto ant S. V. Valdišos laivų.
S. S. President Ellmore, Rugs. 18
S. S. President Harding, Rugs. 22
S. S. Leviathan, Rugs. 29 - Spalis 20
S. S. President Arthur, Spalis 26
S. S. Geo. Washington, Spalis 30
S. S. America, Spalis 12
S. S. President Roosevelt Spalis 23
Rasykite apie kainas ir kitas
informacijas.
UNITED STATES LINES
110 SO. DEARBORN ST. CHICAGO.
Agentai didesniame miestuose:
Canada ofis: 19 Queen St. W., Toronto.
Vėdėjai
**UNITED STATES
SHIPPING BOARD**

LIETUVOS UKIO BANKAS
Kapitalas 15,000,000. Litų.
Turtas ir atsakomybė 30,000,000 Litų.
Didžiausias ir tvirčiausias bankas Lietuvoje. Turi sa-vo skyrius kiekviename Lietuvos miestelyje ir greičiau-siai apmoka amerikiečių portaldas. Už idėtus pinigus moka geriausius nuosimetus. Pasidėjus metams ar ilges-niam laikui 8%, pasidėjus pusei metų 6%, ant parei-kalavimo 4%.
Lietuviai amerikiečiai! dėkite savo pinigus į šį tvirtą ir saugų banką, tai darydami, turėsite didelę naudą sau ir savo tėvynei padėsite ekonominiai pakilti. BANKAS ISMOKĖS AMERIKOS DOLERIUS.
Lietuvos Ukio Bankas, 31 Laisvės aleja, Kaunas, Lithuania.

NORĖDAMI
PIRKTI, PARUOTI AR MA-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENT REAL ESTATE INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 6611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasiektingai siūlėm pinigų ir
Pardudam Latvakotės.

Lietuviai Doktorai
Amerikos Lietuvių Doktorų
Draugijos nariai.
Dr. A. J. Bertašius
(Bertash)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3464 So. Halsted Str.
Ofisai Val.: 1-4 po piet. 5-8 vak.
Residencija
3150 So. Union Ave.
Tel. Boul. 5913 Tel. Yds. 1699

Tel. Blvd. 1042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
4712 SO. ASHLAND AVENUE
ARTI 47-48, CHICAGO
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Sereidomis nuo 4 iki 8 vakarų.

Tel. Canal 267, Vak. Canal 3715
DR. P. Z. ZALATORIS
Lietuvis Gydytojas ir
Chirurgas
1331 South Halsted Street
Valandos: 1-4 iki 12 ryto; 1 iki 4
po pietų; 6 iki 9 vakare

Dr. M. Stupnicki
3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: Valas 5893
Valandos: 1-4 iki 12 ryto
po pietų 4 iki 8 vak. Nedėliomis
ofisai uždaryti

DR. A. L. YUSKA
1900 So. Halsted Str.
Tel. Canal 3118
Ofisai val.: 10 ryto iki 12 po piet.
5 iki 7 vakarų
Res. val.: 8 iki 4 po pietų
4108 Archer Ave.
Tel. Lafayette 2693

Tel. Boulevard 3146
DR. A. J. KARALIUS
Lietuvis Gydytojas
3303 South Morgan Street
Chicago, Ill.

Tel. Blvd. 1401.
Dr. V. A. SIMKUS
3515 So. Halsted Street
Valandos: Nuo 9 iki 5 dienos, Nuo
7-8 vak.
Nedėliomis 9 iki 12 dienos.

Dr. M. Strikol's
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Avenue
Tel. Boulevard 7830
Val.: 2 iki 4 ir 6 iki 8
Ned. 10 iki 12
Hemali: 6641 So. Ashland Avenue
Tel. Prospect 1990
Val.: pagal sutartį

LIETUVIAI GRABORIAI
Telefonas Boulevard 4139
A. Naralskis
Graborius
Patarėnų in-
dovėse ves-
tūvės, krikty-
nės ir kitose
reikšiose, ka-
nos pėtinamos.

S. D. LACHAWICZ
LIETUVIS GRABORIUS
3115 W. 35th St. Chicago, Ill.
Patarėnų indovėse ruopi
mėda. Reikale maldūs siūlėm
atli. o mado darba būdite ap-
nėdinti. Tel. Canal 1271-3199
Tel. Lafayette 4293
PLUMBING
Kaipo lietuvys, lietuviai rin-
dos patarėnų kungurėdai
31 YUSA
3223 West 34th Street

CHICAGOJE

BUS SILTESNIŲ DIENŲ.

Dar kartą iš federalio oro biuro skelbiama, jog už poros dienų Chicago susilauks šiltesnių dienų. Bet kaip vakar ir šiandien, tai gana šalta.

NUŽUDYTAS GROSER. NEPARDUOTAS.

Nežinomi galvažudžiai vakar nužudė valgomų daiktų krautuvės, 2807 Lowe ave., savininką Samą Algozino, 37 metų.

Iš krautuvės jis išnešė tušian lotan sudėginti popiergalius ir ten nužudytas.

VALPARAISO UNIV. NEPARDUOTAS.

Chicago angliškąji spauda skelbia, kad Valparaiso universitetas neparduotas Ku Klux Klanui.

Kilusiomis apie pardavimą paskalomis, sakoma, tai mokslui įstaigai padaryta didelė skriauda. Nes tuomi daugybė mokinių sulaukta nuo universiteto lankymo.

ACIŲ MIESTO MAJORUI.

Ašių Chicago majorui Dever, šiandien mes galime važinėti gatvėkariais. Norėjo streikuoti gatvėkarių bendrovės mašinistai, elektrikai, šo-

pmenai ir kitų unių darbininkai.

Majoras pasidarbavimu visos unijos, išėmus vieną, sutiko su arbitracija. Sukėlė streiką tik apie 1,000 darbininkų prie bėgių taisymo. Jie nenori arbitracijos.

KOVA SU ALAUS PIRK-LIAIS.

Chicago majoro parėdymu pakelta čia kova alaus pirkliams. Policijos viršininkas prie visų bravarų durimis ir vartais pastatė policiją, kuriai įsakytą neleisti išvežti jokio alaus be specialio leidimo. Policija stovi dienomis ir naktimis.

Majoras pareiškė, kad gantotos pirklybos alumi Chicagoje.

LLOYD GEORGE BUS CHICAGOJE.

Pranešta, kad į Suv. Valsitybes atkeliaus buvęs Anglijos premieras David Lloyd George. Jis Chicagoje bus spalį 16 dieną.

NAUJAS BIZNIERIUS.

Bridgeporte. — Ši kolonija pasidaugina vienu lietuvių biznierių — profesionalu p. Justinu Celiaskiu, kurs nupirko barzdaskutyklą 755 W. 35 St. P-as Celiaskas yra gerai žinomas townofleikiams ir

brightonparkiečiams, nes tose kolonijose yra gyvenęs ir turėjęs barzdaskutyklą. Ant kiek man žinoma, jis budavo vienas iš geriausių ir mandagiausių barzdaskutėjų. Danguima ir inteligentų pas jį lankydavosi. Be to jis prisideda prie viešo lietuvių veikimo, kai-kuriose draugijose, klubuose yra valdyboj.

Geriausio pasisekimo naujam amatininkui.

Townoflakietis.

BRIDGEPORT.

Sekmadienio vakare, rugsėjo 9 d. įvyko šv. Jurgio parapijos šv. šv. Jurgio parapijos ("Skafučiaus" šokis) surengtas A. L. R. K. Moterų Sąjogos 1 kuopos, parapijos naujai.

Šis šokis, tai buvo dar pirmutinis atnaujintoje šv. Jurgio parapijos arti 200. P-nas Jeselskis, parapijos poliemonas gražiai tvarkė svetainėje publiką. Nė kepurinotų, nė cigaretuotų svetainėje nebuvo matyt. Taip jau reikėjo seniai daryti. Komitetai tik tam į-

AR ŽINAI KAD

Sulyg paduotu žinių iš Petrogrado, Grandens Anglų laikrastininkas nuvažiavęs Rusijon kaip reprezentantas United Press Telegraph Agenturos šis naujas svečias turi suorganizuoti skyrius Anglų Telegraphos Agenturos, kuri suteiks žinias apie vienybę tarpe Sovietų Republikos ir Anglijos, U. S. Brazil, Australijos ir Japonijos. Ar žinai kad 20 Helmar Turkšų cigaretu nekainuoja daugiau kaip 20 paprastųjų cigaretu bet jie yra verti daug daugiau? (Apgr.)

leidžiami svetainėn veltui, kad tvarkos žurėtu. Šiame sąjungiečių surengtame šokyje visi gražiai linksminosi. Laikas ir mūsų "čia augusiems" cirkiznotis. Jei svetainėse viešose bus žiurima tvarkos — išmoks ir jaunimas Amerikane-kas žmoniškai elgtis. Valio sąjungietės!

Nė kepurinotus.

PARDAVIMUI.

F A R M A

PIRKITE FARMAS — UKES
Kas norite pirkti ar malyti namus ant farmų, tai geriausias laikas kada farmos parduoda už pusę kainos negu vertos. Kaip atvažinoti, tai grįžti nenorisi, matysi to ko nematysi visokių jautų, daržovių, gyvulių, paukščių. Oceana County Fair prasidės Sept. 18, 19, 20, 21. Matysi mūsų koloniją kaip lietuvių gyvenimą, netaip kaip kitose valstijose suvargę. Geriausia tai atvažiuoti ir pamatyti kūrį geresnį ir pelningesnį farmą tai ir kitam galėsi pasakyti, ar padarysi visas farmas: 40 akrų farma su viskuo \$2,600. 80 akrų farma su viskuo \$3,000. 120 akrų farma su viskuo \$4,573.00 įmokėk kiek gali.

P. D. ANDREKUS
Real Estate
Pontwater, Michigan.

LOTAI

ANT PARDAVIMO Lotai ant lengvų išmokėčių sower, vanduo, šaltų gatvių ir elektros šviesa, 3 blokal nuo gatvėkarių, pėsčias gali nueiti į Argo, Clearing; bažnyčia, mokykla ir Movie Teatral. Užskaitiniai vietos laikyti karvės, vištos, Geriausias bargebas ant South West Side, už \$325.00. Atsiskaitite:
1449 South 49-th Avenue
Cicero, Ill.

NAMAS

ANT PARDAVIMO 6 kambarių namas su basementu, elektra, gasas ir vana, lotas 125x25 2141 W. 22nd Place. Maža mokesčiai iskalno o likusius kaip randa. Atsiskaitite ant pirmu lubu po 6 val. vakare.
1952 W. 21st Place

REIKALINGA.

REIKALIAUSIA vargoninko turintis gultu gerai vesti netik ečera bet ir orkestra ir bema. Tinkamam geresnė vietos nereikėtų.

KUN. V. VILKUTATIS
6527 Superior Avenue
Cleveland, Ohio

Res. Tel. Republic 7812
6117 South Talman Ave.
Val. Nuo 9.15 iki 12
Dr. FELIX A. MANELIS
NATRAPATH
2287 So. Halsted St. Chicago.
Ofiso val. Nuo 1-5 vak. ir nuo 7-9 vak.
Tel. Boul. 2777

Rezidencijos Tel. Brunswick 4887
Dr. C. YUCIUS D. C. Ph. C.
CHIROPRACTIC GYDYTOJAS
Be gydymo, be operacijos
Val. 9-11; 6-8 P. M. Sventadi. 9-12
1579 Milwaukee Avenue
Camp. Robey ir North Ave.
Ofiso Telet. Brunswick 5285

LICITACIJA LOTU PROGA BELDŽIA Į DURIS

Investuotojams -- Statytojams ir Namų Pirkejams
76 Vertingi Statymui Lotai 76

Parduodama per Licitaciją

Seštadieny Sekmadieny Rugsėjo 15 ir 16 d.

2:30 Valanda Po Pietų.

Šitie parinktiniai lotai 60 per 122 pėdas prie 111-tos gatvės tarp Hamlin Ave. ir Springfield Ave. Prie Kauntės vieškelio, vieno "Bruzdžiausių" kelių Valstijoje. Trys ketvirtadaliai mylios atstumo iki karų linijos. Pasirupink ateiti į šitą išpardavimą. Atsinešk mažą depozitą. NES TAMSTA TIKRAI NUSIPIRKSI, kadangi mes esame pasirengę parduoti Tamstos paties kainą.

LENGVI IŠMOKEJIMAI

10 nuos. įmokėti, Balansas Mėnesiniais Išmokejimais.

Dykai Garantijos Polišą Išduoda

CHICAGO TITLE & TRUST CO.

Paimk Mt. Greenwood gatvėkarį iki kelio galo. 3-4 mylios į vakarus iki išpardavimo vietos. Automobilui visai trumpas galas nuo pat vidurmiesčio.

W. F. OGLE

Licituotojas.

MICHAEL ROZENSKI,

Savininkas.

Ofisas: 3301 South Halsted Gatve, Chicago

PRANEŠIMAS

Mes, žemiaus pasirašę depozitoriai, UNIVERSAL STATE BANKO, girdėdami, kad įvairūs ir nepamatuoti gandai ir užpuldinėjimai yra skleidžiami blogos valios žmonių, gavę užtikrinimą Illinois State Banking Departamento Bankų Egzaminatoriaus ir Chicago Clearing House Association, t. y. Chicago Bankų susivienijimo, kad UNIVERSAL STATE BANKAS yra stipriam finansiniame padėjime, ir mes patys turėdami pilną pasitikėjimą Banko Direktoriuose ir Valdyboje, NUOSIR-DZIAI PATARIAME visiems UNIVERSAL STATE BANKO depozitoriams nepaisyti jokių gandų nei paskalų kas link Banko ir neturėti mažiausios baimės, nes žmonių pinigai UNIVERSAL STATE BANKE yra saugūs ir užtikrinti.

Bankas dabar yra remontuojamas ir didinamas, kad geriaus atlikus nuolatai ir sparčiai augantį Banko biznį.

Pasitikima, kad Banko namo pertaisymas bus užbaigtas apie Lapkričio 1 d. šm., o iki tam laikui visi banko reikalai yra atliekami po numeriu 814 W. 33rd Street, tam pačiam banko name.

Rev. Ignatius Albovicz,
N. C. Krukonis,
Rev. Geo. Paskauskas,
Nathan Kanter,
James Petrowski,
Rev. A. Skrypko,
Dr. A. Zimont,
Henry Beck,
William Jucus,
S. Fabionas,
Walter H. Dreis,
F. W. Satkauskas,
A. D. Kaulakis,
Benedict Butkus,
John J. Zolp,
Jacob Maskalunas,

Paul P. Baltutis,
Rev. Michael L. Kruszas,
M. J. Kiras,
Bernard Bach,
Stanley Dangelavice,
William J. Stankunas,
Dr. S. Naikelis,
John P. Ewaldas,
William Picktorman,
H. Marous,
Joseph Stasulanis,
Dr. Jacob Kulis,
V. Stulpinas,
Jos. J. Hertmanowica,
Anton J. Kareiva,
A. Lukas.